NAJWIĘKSZY COTYGODNIOWY BEZPŁATNY NAKŁAD W REGIONIE!

Wydanie bezpłatne
13 listopada 2026
Rok XIX, nr 45 (911)
ISSN 1689-5606
www.naszraciborz.pl

nasz raciborz.pl

Racibórz » Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu zajęła piąte miejsce wśród uczelni zawodowych w Polsce i pierwsze w województwie śląskim w Ogólnopolskim Rankingu Uczelni 2026 przygotowanym przez portal WaszaEdukacja.pl. Raciborska uczelnia uzyskała 61,1 punktu na 100 możliwych, wyprzedzając wiele ośrodków akademickich w kraju. Szczególnie wysoko oceniono zawodowe losy jej absolwentów.

RACIBORSKA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W KRAJOWEJ CZOŁÓWCE
PIĄTE MIEJSCE W POLSCE I PIERWSZE NA ŚLĄSKU

Wynik raciborskiej Akademii Nauk Stosowanych to jedno z ważniejszych wyróżnień dla lokalnego środowiska akademickiego w ostatnim czasie. W tegorocznej edycji Ogólnopolskiego Rankingu Uczelni 2026 sklasyfikowano 172 szkoły wyższe w różnych kategoriach. W zestawieniu uczelni zawodowych znalazło się 55 placówek z całego kraju.

ANS w Raciborzu uplasowała się na piątej pozycji w skali ogólnopolskiej, zdobywając 61,1 punktu. Jeszcze lepiej wypadła w zestawieniu regionalnym, w którym zajęła pierwsze miejsce wśród uczelni zawodowych województwa śląskiego. Oznacza to, że raciborska szkoła wyższa została najwyżej sklasyfikowaną placówką tego typu w regionie.

To istotne wyróżnienie, zwłaszcza że ranking nie opiera się wyłącznie na deklaracjach uczelni czy opiniach studentów.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA STR. 2

REKLAMA

Racibórz » Nowe bloki mieszkalne oraz obiekty usługowe nie będą mogły powstawać w kilkunastu wskazanych miejscach Raciborza. Rada Miasta przyjęła zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które mają powstrzymać nadmierne zagęszczanie zabudowy. To między innymi odpowiedź na niedawne kontrowersje związane z planowanymi inwestycjami przy ulicach Wileńskiej oraz Żeromskiego i Szczęśliwej.

Racibórz ogranicza budowę nowych bloków. Zmiany obejmą kilkanaście lokalizacji w centrum

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa, co można wybudować na konkretnej działce. W przypadku Raciborza wprowadzane zmiany mają ograniczyć możliwość realizacji kolejnych budynków wielorodzinnych w miejscach, gdzie istniejąca zabudowa jest już stosunkowo gęsta, a dodatkowe inwestycje mogłyby pogorszyć warunki życia mieszkańców.

Zakaz budowy nowych bloków obejmie kilkanaście nieruchomości w Śródmieściu. Chodzi o tereny przy ulicach Różyckiego, Londzina, Stalmacha, Chełmońskiego, Karola Miarki, Pracy, Wileńskiej, Szczęśliwej, Polnej, Pomnikowej oraz Curie-Skłodowskiej.

Szczególnie istotne są lokalizacje przy Wileńskiej oraz Szczęśliwej, gdzie planowane inwestycje mieszkaniowe wzbudzały zainteresowanie i obawy okolicznych mieszkańców. Po zmianie planu na wskazanych działkach nie będzie można wznosić nowych budynków wielorodzinnych.

Ograniczenia obejmą również trzy lokalizacje przeznaczone dotychczas pod działalność usługową. Nowe obiekty usługowe ani budynki łączące funkcję mieszkaniową z usługową nie będą mogły powstać na terenie pomiędzy ulicami Bankową i Browarną, przy ulicy Browarnej oraz na obszarze pomiędzy ulicami Piwną i Młyńską.

Nie będzie zakazu odbudowy istniejących budynków

Zmiany nie oznaczają całkowitego zakazu prowadzenia jakichkolwiek prac budowlanych na wymienionych nieruchomościach. Ograniczenie dotyczy wyłącznie wprowadzania nowej zabudowy wielorodzinnej i usługowej. Plan dopuszcza odtworzenie istniejących obiektów, na przykład w przypadku ich zniszczenia.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA STR. 2

Racibórz » Prokuratura Rejonowa w Rybniku skierowała do Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej akt oskarżenia przeciwko Szymonowi Ł., podejrzanemu o dokonanie łącznie 40 przestępstw na szkodę 17 osób.

Fałszywe castingi, wyłudzone kredyty i szantaż nagimi zdjęciami.
40 zarzutów dla 40-latka

W dniu 25 września 2026 roku do Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej, III Wydziału Karnego, prokurator skierował akt oskarżenia przeciwko Szymonowi Ł. (lat 40), zarzucając mu popełnienie przestępstw z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. (oszustwo znacznej wartości), z art. 286 § 1 k.k. (oszustwo), z art. 180a k.k. (jazda samochodem pomimo cofnięcia decyzją starosty uprawnień do kierowania pojazdami), z art. 270 § 1 k.k. (podrobienie dokumentu), z art. 197 § 2 k.k. (doprowadzenie do poddania się innym czynnościom seksualnym), z art. 191 § 1 k.k. (zmuszanie do określonego zachowania) oraz z art. 204 § 1 k.k. (czerpanie korzyści z nierządu).

Postępowanie zostało zainicjowane zawiadomieniem złożonym przez jedną z pokrzywdzonych, która zeznała, że w 2021 roku na portalu randkowym poznała mężczyznę, z którym zaczęła się spotykać i któremu przekazała, że ma zamiar kupić mieszkanie. Oskarżony doradził jej, żeby nie brała kredytu na zakup mieszkania, zaproponował pomoc, opowiadał o inwestycjach i zaproponował jej zainwestowanie pieniędzy w celu pomnożenia zysków. Namówił ją na zaciągnięcie dwóch kredytów, które mu przekazała. Na skutek działania sprawcy pokrzywdzona poniosła łącznie szkodę w wysokości ponad 142 000 zł.

W październiku 2025 roku funkcjonariusze Policji zatrzymali Szymona Ł. w miejscu jego zamieszkania.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA STR. 2

REKLAMA

Raciborska Akademia Nauk Stosowanych w krajowej czołówce. Piąte miejsce w Polsce i pierwsze na Śląsk

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Jego autorzy analizują szereg wskaźników dotyczących funkcjonowania szkół wyższych, obejmujących między innymi jakość kształcenia, potencjał kadry akademickiej, zainteresowanie kandydatów, umiędzynarodowienie oraz zawodowe losy absolwentów.

Najwyższa ocena za zawodowe losy absolwentów

Jednym z najmocniejszych punktów raciborskiej Akademii okazała się kategoria „Kariera absolwentów". Uczelnia uzyskała w niej 79 punktów, co było jej najlepszym wynikiem spośród wszystkich analizowanych obszarów.

To szczególnie ważny wskaźnik w przypadku uczelni o profilu praktycznym. Ich zadaniem jest bowiem nie tylko przekazywanie wiedzy akademickiej, ale również przygotowywanie studentów do wykonywania konkretnych zawodów i odnalezienia się na rynku pracy.

W tej części rankingu wykorzystano dane z systemu Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), bazującego na informacjach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Analizie podlegają między innymi wynagrodzenia uzyskiwane przez osoby kończące studia, ryzyko bezrobocia oraz czas potrzebny na znalezienie pierwszej pracy.

Istotne jest również to, że sytuacja absolwentów porównywana jest z wynikami osób, które ukończyły te same kierunki i poziomy studiów na innych uczelniach. Pozwala to uwzględnić specyfikę poszczególnych kierunków i lepiej ocenić rzeczywiste efekty kształcenia.

Wysoka nota w tej kategorii wskazuje, że absolwenci raciborskiej Akademii osiągają dobre rezultaty na rynku pracy. To również ważna informacja dla osób rozważających rozpoczęcie studiów w Raciborzu.

Jak wypadła uczelnia w pozostałych kategoriach?

Na końcową pozycję ANS złożyły się wyniki w sześciu grupach kryteriów. Oprócz kariery absolwentów oceniano również zainteresowanie kandydatów, kadrę i warunki studiowania, jakość kształcenia, umiędzynarodowienie oraz działalność naukową.

Wyniki Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu przedstawiają się następująco:

- Kariera absolwentów – 79 punktów.
- Wybór kandydatów – 62 punkty.
- Kadra i warunki studiowania – 60 punktów.
- Umiędzynarodowienie – 53 punkty.
- Nauka – 45 punktów.
- Jakość kształcenia – 36 punktów.

Wynik końcowy uczelni wyniósł 61,1 punktu na 100 możliwych.

Zestawienie pokazuje, że szczególnie mocną stroną Akademii są efekty kształcenia widoczne w późniejszej sytuacji zawodowej absolwentów. Dobre rezultaty uzyskano również w obszarze wyboru kandydatów oraz oceny kadry i warunków studiowania.

Poszczególne kryteria mają jednak różny wpływ na ostateczny wynik. W przypadku uczelni zawodowych największą wagę przypisano karierze absolwentów, która odpowiada za 30 proc. końcowej oceny. Kadra i warunki studiowania stanowią 25 proc., wybór kandydatów 18 proc., jakość kształcenia 15 proc., umiędzynarodowienie 7 proc., a nauka 5 proc.

Ranking oparty na danych z oficjalnych źródeł

Ogólnopolski Ranking Uczelni 2026 przygotował portal WaszaEdukacja.pl. Według przedstawionej przez organizatorów metodologii zestawienie wykorzystuje publiczne i weryfikowalne informacje pochodzące z oficjalnych systemów oraz instytucji.

Wśród źródeł danych znajdują się system Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) i informacje ZUS, a także systemy POL-on i RAD-on, gromadzące dane dotyczące szkolnictwa wyższego, studentów, kadry akademickiej, rekrutacji i potencjału naukowego.

Uwzględniane są również informacje Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczące ewaluacji działalności naukowej oraz dane Polskiej Komisji Akredytacyjnej odnoszące się do jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach.

Każdy z analizowanych wskaźników przeliczany jest na skalę od 0 do 100 punktów, a końcowa nota stanowi średnią ważoną. Autorzy rankingu podkreślają niezależność zestawienia. Na uzyskaną pozycję nie mają wpływu płatne pakiety promocyjne oferowane przez portal.

Sukces całej społeczności akademickiej

Piąte miejsce w kraju i pierwsza pozycja w województwie śląskim to nie tylko prestiżowe wyróżnienie dla samej uczelni, ale również ważny sygnał dla przyszłych studentów i całego regionu. Wynik wzmacnia pozycję Raciborza jako ośrodka akademickiego i pokazuje, że uczelnia działająca poza największymi metropoliami może skutecznie konkurować z placówkami z całej Polski.

Osiągnięcie skomentował rektor Akademii Nauk Stosowanych w Raciborzu, dr Paweł Strózik, prof. Uczelni. Podkreślił, że szczególną satysfakcję przynosi wysoka ocena zawodowych losów absolwentów, ponieważ to właśnie ich sukcesy są najważniejszą miarą skuteczności kształcenia w uczelni zawodowej.

Rektor zwrócił również uwagę, że uzyskany rezultat jest efektem wspólnej pracy całej społeczności akademickiej – nauczycieli akademickich, pracowników administracji i obsługi oraz studentów.

Jak zaznaczył, piąte miejsce w Polsce i pierwsze w województwie śląskim to nie tylko powód do dumy, ale również zobowiązanie do dalszego rozwoju. Podziękował wszystkim osobom zaangażowanym w budowanie pozycji Akademii i wyraził przekonanie, że osiągnięty sukces będzie inspiracją do kolejnych działań.

Raciborska Akademia Nauk Stosowanych od lat stanowi ważny element edukacyjnej infrastruktury miasta i regionu. Tegoroczny wynik rankingu pokazuje, że jej znaczenie wykracza poza lokalny wymiar, a oferta kształcenia i zawodowe perspektywy absolwentów są dostrzegane również w ogólnopolskim zestawieniu.

(red.)

Racibórz ogranicza budowę nowych bloków. Zmiany obejmą kilkanaście lokalizacji w centrum

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

Nie oznacza to również, że na tych terenach zostaną wykluczone wszystkie inne inwestycje dopuszczone dotychczasowymi zapisami planu. Zmiana dotyczy konkretnie nowych budynków wielorodzinnych oraz obiektów o określonej funkcji usługowej lub mieszkaniowo-usługowej.

Dlaczego miasto zdecydowało się na taki krok?

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że celem zmian jest ochrona istniejącego układu urbanistycznego i zapobieganie nadmiernemu zagęszczaniu zabudowy. Kolejne bloki mogłyby oznaczać większe obciążenie ulic, problemy z parkowaniem oraz dodatkową presję na istniejącą infrastrukturę techniczną.

Władze miasta zwracają także uwagę na kwestie środowiskowe i komfort mieszkańców. Nowa, intensywna zabudowa oznacza często mniej powierzchni biologicznie czynnej, większe uszczelnienie gruntu i ograniczenie terenów zielonych. Może również pogarszać nasłonecznienie budynków, utrudniać naturalne przewietrzanie osiedli i zwiększać uciążliwości akustyczne.

Wprowadzone ograniczenia mają więc chronić nie tylko dotychczasowy charakter zabudowy, ale również codzienne warunki życia osób mieszkających w sąsiedztwie potencjalnych inwestycji.

Projekt zmiany planu był poddany konsultacjom społecznym od 31 sierpnia do 28 września 2026 roku. 15 września odbyło się spotkanie otwarte w Urban Lab Racibórz. Jak wynika z uzasadnienia uchwały, w wyznaczonym terminie nie wpłynęły żadne uwagi do projektu.

Zmiana planu wejdzie w życie po upływie 30 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

(waw)

źródło: wizualizacja uchwały Rady Miasta

Fałszywe castingi, wyłudzone kredyty i szantaż nagimi zdjęciami. 40 zarzutów dla 40-latka

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

W wyniku przeszukania mieszkania ujawniono telefony komórkowe, umowy kupna-sprzedaży oraz potwierdzenia wpłat na rzecz różnych osób. Na podstawie oględzin telefonów ujawniono numery telefonów kilkudziesięciu kobiet, z którymi podejrzany się kontaktował, korespondował i spotykał. Sam podejrzany wyjaśnił, że na przestrzeni lat 2021–2025 w podobny sposób „naciągnął" kilka kobiet.

Na wniosek prokuratora sąd zastosował tymczasowe aresztowanie, które było stosowane przez cały okres postępowania przygotowawczego.

Jak ustalono, oskarżony Szymon Ł. w latach 2021–2025 na portalach internetowych poznawał kobiety w różnym wieku, mieszkające na terenie województw śląskiego oraz małopolskiego. Kobietom tym przedstawiał się jako osoba zajmująca się rekrutacją modelek i oferował im pracę w charakterze modelek bielizny. Informował kobiety, że bielizna kanadyjskiej firmy musi być uszyta na wymiary konkretnej modelki, stąd konieczne było osobiste spotkanie w celu wykonania pomiarów. Kobiety zainteresowane podjęciem pracy w charakterze modelki, jak i szybkim zarobkiem (za sesję miały dostawać wynagrodzenie w wysokości kilku tysięcy złotych), decydowały się na spotkanie. Szymon Ł. spotykał się z kobietami w swoim mieszkaniu, hotelach, mieszkaniach tych kobiet oraz w hostelach. Podczas spotkań kobiety rozbierały się do naga, zaś oskarżony dokonywał ich pomiarów, w tym również części intymnych. Podczas tych spotkań doprowadzał kobiety do poddania się innym czynnościom seksualnym. Po paru dniach od spotkania Sz. informował kobiety, iż nie zostaną zatrudnione – w niektórych przypadkach informował je, że muszą zapłacić mu za poświęcony czas.

Kobiety zostały pokrzywdzone zarówno przestępstwem oszustwa, jak i przestępstwami seksualnymi. Kiedy jedna z pokrzywdzonych nie była w stanie zaciągać kolejnych kredytów czy pożyczek, Szymon Ł. nakłonił ją, by wynajęła mieszkanie i trudniła się prostytucją. Podczas spotkania z kolejną z pokrzywdzonych oskarżony wykonał nagie zdjęcia jej biustu, a potem skontaktował się z nią i, stosując groźbę bezprawną rozpowszechnienia jej nagiego wizerunku, zmusił ją do przekazania kwoty 50 000 zł.

Drugi schemat oszustw polegał na oferowaniu innym osobom zarobku w związku z zainwestowaniem pieniędzy w jego firmę transportową. W rzeczywistości firmy takiej nie prowadził.

Przesłuchany w charakterze podejrzanego Szymon Ł. przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw: oszustw, podrobienia dokumentów czy prowadzenia pojazdu pomimo cofnięcia uprawnień. Nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu przestępstw o charakterze seksualnym. Oskarżony jest osobą karaną, a zarzucanych przestępstw z art. 286 § 1 k.k. dopuścił się, działając w warunkach recydywy i czyniąc sobie z tego stałe źródło dochodu.

Wskazać należy, że poza trzema kobietami, które złożyły we właściwych jednostkach Policji zawiadomienia o przestępstwach oszustwa na ich szkodę, żadna z pozostałych pokrzywdzonych osób nie złożyła zawiadomienia o przestępstwie. Łączna, ustalona w śledztwie, wartość szkody finansowej, jaką ponieśli pokrzywdzeni, wynosi około 1 600 000 zł.

(red.)

Racibórz » Ponad 1,17 mln zł wydano na dokumentację i montaż klimatyzacji w poradniach specjalistycznych raciborskiego szpitala. Sale chorych na oddziałach nadal pozostają jednak bez klimatyzacji, a placówka nie planuje obecnie kolejnych etapów inwestycji. O sprawę zapytała w interpelacji radna Powiatu Raciborskiego Małgorzata Paletta.

Zimą ucieka ciepło, latem panuje duchota. Czy pacjenci szpitala przy Gamowskiej mogą liczyć na klimatyzację sal?

Klimatyzacja tylko w poradniach specjalistycznych

Radna Małgorzata Paletta (na zdj.) zwróciła się do starosty raciborskiego z pytaniami dotyczącymi realizacji zadania montażu klimatyzacji w Szpitalu Rejonowym im. dr. Józefa Rostka. Zwróciła uwagę na wysokie temperatury w okresie letnim i konieczność zapewnienia odpowiednich warunków zarówno pacjentom, jak i personelowi medycznemu.

Przypomniała również, że w finansowanie przedsięwzięcia zaangażowały się gminy z terenu powiatu, w tym Gmina Pietrowice Wielkie. Zapytała o zakres wykonanych prac, wykorzystanie przekazanych środków oraz plany dotyczące dalszej realizacji inwestycji.

W odpowiedzi z 30 września 2026 roku dyrektor szpitala Ryszard Rudnik poinformował, że dotychczasowe prace objęły poradnie specjalistyczne w budynku D.

Inwestycję realizowano w dwóch etapach:

- Dokumentacja projektowa – 55 350 zł brutto, wykonana we wrześniu 2024 roku.
- I etap – instalacja klimatyzacji w poradniach specjalistycznych z wykorzystaniem istniejących pomp ciepła. Koszt: 359 898 zł. Prace zakończono 10 stycznia 2025 roku.
- II etap – klimatyzacja poradni specjalistycznych na pierwszym piętrze budynku D, obejmująca wszystkie pomieszczenia i korytarze. Koszt: 757 047,07 zł. Instalację oddano do użytkowania 15 maja 2025 roku.

Łączne nakłady na dokumentację i wykonane prace wyniosły 1 172 295,07 zł brutto.

Sale chorych bez klimatyzacji

Dyrektor potwierdził, że sale chorych na oddziałach szpitalnych nie zostały objęte dotychczasową inwestycją. Klimatyzacja funkcjonuje jedynie w wybranych pomieszczeniach, w których jest wymagana ze względów technicznych, funkcjonalnych lub związanych z charakterem udzielanych świadczeń.

Co istotne, szpital nie planuje obecnie kolejnych etapów montażu klimatyzacji. Powodem jest brak środków finansowych. Placówka nie posiada również dokumentacji projektowej dla następnych etapów, dlatego nie określono harmonogramu, zakresu prac ani ich kosztów.

Ewentualna kontynuacja inwestycji będzie możliwa po pozyskaniu dodatkowego finansowania, przede wszystkim z zewnętrznych źródeł.

Najpierw termomodernizacja budynku

W odpowiedzi na interpelację dyrektor zwrócił uwagę na jeszcze jeden problem – stan techniczny budynku szpitala. Istniejąca stolarka okienna i drzwiowa jest mocno wyeksploatowana, a część aluminiowych okien pochodzi jeszcze z okresu budowy obiektu, czyli sprzed około 30 lat. Budynek ma również niewystarczającą izolację termiczną elewacji.

Zdaniem dyrekcji powoduje to duże straty energii zimą, a latem przyczynia się do nadmiernego nagrzewania pomieszczeń.

Dlatego szpital uważa, że bardziej kompleksowym rozwiązaniem byłaby najpierw termomodernizacja, obejmująca docieplenie elewacji oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej. Dopiero później, w zależności od potrzeb i możliwości finansowych, należałoby realizować kolejne instalacje klimatyzacyjne.

Na razie nie ma jednak zabezpieczonych pieniędzy na takie przedsięwzięcia.

Odpowiedź dyrektora oznacza, że pacjenci przebywający na oddziałach raciborskiego szpitala nie mogą obecnie liczyć na klimatyzowane sale, a poprawa komfortu termicznego będzie uzależniona od pozyskania kolejnych środków na modernizację placówki.

(red.)

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ
ogłasza drugi przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek gruntu, położonej w Raciborzu przy ul. Nowy Zamek

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Działki położone są w Raciborzu przy **ul. Nowy Zamek**, w sąsiedztwie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zlokalizowanych przy **ul. Chorwackiej** i **ul. Greckiej**. Działki zostały uzbrojone w sieci infrastruktury technicznej tj. sieci: energetyczną, wodociągową, kanalizacji deszczowej i sanitarnej.
2.	Oznaczenie geodezyjne	1) nr **1453/81** k.m. 7 obręb Racibórz o powierzchni 0,1361 ha, 2) nr **1455/81** k.m. 7 obręb Racibórz o powierzchni 0,1750 ha.
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00034266/6
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek
5.	Cena wywoławcza netto	1) nr **1453/81** k.m. 7 obręb Racibórz – **148 000 zł**, 2) nr **1455/81** k.m. 7 obręb Racibórz – **183 000 zł**. Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg odbędzie się **w dniu 18 grudnia 2026 r. o godzinie 10.00**, w sali nr 125 na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**15 000 zł** na każdą z działek oddzielnie, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 11 grudnia 2026 r**.
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	• **GZ2/10MN** - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (100% powierzchni działki). Na działkach wrysowano: 1) strefę obserwacji archeologicznej, 2) strefę ingerencji konserwatorskiej B, 3) nieprzekraczalną linię zabudowy, 4) strefę ochronną od napowietrznych linii elektroenergetycznych niskiego, średniego i wysokiego napięcia, 5) napowietrzną linię elektroenergetyczną średniego napięcia (SN).
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ
ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w Raciborzu przy ul. Mariańskiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Nieruchomość położona jest w Raciborzu, w obrębie Starawieś przy **ul. Mariańskiej**. Bezpośrednie otoczenie stanowi zabudowa jednorodzinna oraz wielorodzinna.
2.	Oznaczenie geodezyjne	W skład nieruchomości wchodzą działki oznaczone ewidencyjnie: 1) nr **1839/133** k.m. 6 obręb Starawieś o powierzchni 0,0257 ha, 2) nr **695/133** k.m. 6 obręb Starawieś o powierzchni 0,0979 ha. 3) Łączna powierzchnia nieruchomości wynosi **0,1236 ha.**
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00016621/1
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości
5.	Cena wywoławcza netto	**169 000 zł** Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg odbędzie się **w dniu 17 grudnia 2026 r. o godzinie 10.00**, w sali nr 125 na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**17 000 zł**, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 10 grudnia 2026 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	• **F4MW** - Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Na działkach wrysowano: 1) Strefę ochrony konserwatorskiej A – dotyczy działki nr 1839/133. 2) Strefę ingerencji konserwatorskiej B. 3) Strefę ochrony wartości przyrodniczych. 4) Obowiązującą linię zabudowy – dotyczy działki nr 1839/133. 5) Nieprzekraczalną linię zabudowy – dotyczy działki nr 1839/133. 6) Strefę wentylacyjna W – dotyczy działki nr 695/133.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

Racibórz » W raciborskiej Casagrande odbyła się 10 listopada premiera książki Anny Stuchly zatytułowanej „VespiAnka w podróży. Blond, wojaże i wiraże". W gronie rodziny, przyjaciół i znajomych autorka zaprezentowała publikację, która jest osobistą opowieścią o podróżach, rodzącej się pasji, odkrywaniu świata i samej siebie. Książka jest już dostępna w księgarniach internetowych.

VespiAnka w podróży. Blond, wojaże i wiraże. Raciborska podróżniczka wydała książkę

„VespiAnka w podróży. Blond, wojaże i wiraże" to przede wszystkim historia o tym, jak rodzi się pasja i jakimi prawami rządzą się chęć poznawania świata oraz ciekawość w swojej nieposkromionej postaci. To również opowieść o drodze pełnej odkryć i zachwytów, o byciu jak najbliżej siebie, własnego szczęścia, ale także swoich niedoskonałości.

Jak wyjaśnia Anna Stuchly, książka łączy kilka form literackich. Z jednej strony są to dzienniki z podróży, z drugiej – luźne rozważania, a z trzeciej – opowieści o ważnych dla autorki osobach i miejscach.

Pierwotnie większość tekstów powstawała i była publikowana na bieżąco na jej profilu na Facebooku, często jeszcze w trakcie podróży. Pomysł na stworzenie książki pojawił się później i stał się dla autorki wyzwaniem na zupełnie innym poziomie.

Nie we wszystkich historiach pojawia się Vespa, ale wszystko, co zostało opisane w publikacji, wydarzyło się w okresie kształtowania się postaci, którą Anna Stuchly przewrotnie nazwała VespiAnką. Wszystkie przedstawione historie są prawdziwe i osobiście przez nią przeżyte.

Autorka nie ogranicza się jednak do relacjonowania kolejnych przygód i odwiedzanych miejsc. Ważną częścią książki są jej osobiste przemyślenia i wewnętrzne dywagacje, szczególnie te, które towarzyszyły samotnym wyprawom.

– Książka „VespiAnka w podróży. Blond, wojaże i wiraże" to przede wszystkim historia o tym, jak rodzi się pasja. Jakimi prawami rządzą się chęć i ciekawość w swej nieposkromionej postaci. I jak bardzo ta droga związana jest z odkryciami i zachwytami bycia najbliżej siebie, swojego szczęścia, ale także najbliżej swoich niedoskonałości – opowiada Anna Stuchly.

Autorka zaprasza czytelników do swojego świata, zabierając ich między innymi do Włoch i na Alaskę, ale także w miejsca znacznie bliższe codzienności. Wśród podróżniczych opowieści znalazło się nawet zaproszenie na kotleta do Warsu.

W powstanie publikacji zaangażowany był Greg Krupa polski pisarz, kulturoznawca i grafik. Patronem medialnym publikacji jest NaszRaciborz.pl

Osoby zainteresowane spotkaniem z Anną Stuchly będą miały ku temu okazję 12 i 13 grudnia podczas jarmarku na Zamku Piastowskim w Raciborzu. Zaplanowano spotkania poświęcone Włochom, ich bożonarodzeniowym tradycjom i świątecznej atmosferze, ale nie tylko. Będzie to okazja do rozmowy z autorką, poznania jej podróżniczych doświadczeń oraz sięgnięcia po książkę.

(red.)

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

ogłasza piąty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek gruntu położonych w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Działki położone są w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej. Bezpośrednie otoczenie nieruchomości stanowią tereny rolnicze oraz tereny produkcyjno-usługowe. Przedmiotowy teren był dotychczas użytkowany rolniczo na podstawie terminowych umów dzierżawy, które uległy rozwiązaniu. W roku 2025 Gmina Racibórz zakończyła realizację inwestycji pn. „Przebudowa i budowa drogi dojazdowej wraz z rondem do terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu - uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu".
2.	Oznaczenie geodezyjne	1) nr **119/3** k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni **0,4342 ha**, 2) nr **119/10** k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni **0,4126 ha**.
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00031754/3
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działek
5.	Cena wywoławcza netto	1) nr **119/3** k.m. 25 obręb Ostróg – **435 000 zł**, 2) nr **119/10** k.m. 25 obręb Ostróg – **413 000 zł**. Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg na sprzedaż działek odbędzie się **w dniu 21 grudnia 2026 r. o godzinie 10.00**, w sali nr 125, na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**40 000 zł** na każdą z działek oddzielnie, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 14 grudnia 2026 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	Działka nr **119/3** zlokalizowana jest na terenach oznaczonych symbolem: • **J1P** – Tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów. Na działkach wrysowano: 1) 1) Kanalizację sanitarną. 2) 2) Strefy techniczne. 3) 3) Linię energetyczną 15kV. 4) 4) Wodociąg. Działka nr **119/10** zlokalizowana jest na terenach oznaczonych symbolem: • **JZ3/1P**U – Tereny produkcyjno-usługowe. Na działkach wrysowano: 1) Strefę obserwacji archeologicznej. 2) Strefę ochronną od napowietrznej linii elektroenergetycznej. 3) Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% - raz na 500 lat. 4) Obszar obejmujący tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. 5) Napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia (SN). 6) Granicę obszaru wymagającego przekształceń.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 216, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

ogłasza pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości, położonych w Raciborzu przy ul. Gliwickiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Nieruchomości położone są w obrębie Markowice przy ul. Gliwickiej. Bezpośrednie otoczenie nieruchomości stanowi zabudowa jednorodzinna oraz tereny uprawiane rolniczo. Przedmiotem sprzedaży są działki oznaczone ewidencyjnie: • nr **232/11** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0750 ha, • nr **232/12** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0909 ha, • nr **232/13** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,1434 ha, przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz działka oznaczona ewidencyjnie nr **232/10** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0853 ha, przeznaczona do zbycia w udziałach jako droga wewnętrzna do działek budowlanych.
2.	Oznaczenie geodezyjne	1) nr **232/11** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0750 ha wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0853 ha, 2) nr **232/12** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0909 ha wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0853 ha, 3) nr **232/13** k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,1434 ha wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice o powierzchni 0,0853 ha.
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00027833/0
4.	Forma zbycia nieruchomości	Pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości
5.	Cena wywoławcza netto	1) nr **232/11** k.m. 1 obręb Markowice wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice, za cenę wywoławczą netto - **115 000,00 zł**, 2) nr **232/12** k.m. 1 obręb Markowice wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice, za cenę wywoławczą netto - **136 000,00 zł**, 3) nr **232/13** k.m. 1 obręb Markowice wraz z udziałem w wysokości 1/5 części w działce nr 232/10 k.m. 1 obręb Markowice, za cenę wywoławczą netto - **199 000,00 zł**. Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetargi na sprzedaż nieruchomości odbędą się **w dniu 15 grudnia 2026 r. o godzinie 11.00**, w sali nr 108, na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**15 000 zł** na każdą z nieruchomości oddzielnie, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 8 grudnia 2026 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	• **2.1MN** - Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - dotyczy działek nr 232/11, 232/12 i 232/13, • **2.1KR** - Teren drogi wewnętrznej - dotyczy działki nr 232/10. Na działkach wrysowano: 1. Strefę obserwacji archeologicznej.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 216, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

DOM cz. IX

Zostali w tkance miasta. Ci, którzy wznieśli nasz Dom

Po 1945 roku przybyli tu z różnych stron, a połączył ich wspólny los i jeden adres: Racibórz. Czas nieubłagane zabiera naocznych świadków odbudowy powojennego miasta, ale pozostawione przez nich świadectwa to bezcenny depozyt naszej tożsamości. W tej wkładce przypominamy portrety osób, które budowały raciborską społeczność od podstaw - nauczycieli, przedstawicieli służby zdrowia, społeczników czy samorządowców. Ich losy na zawsze wplotły się w historię ziemi raciborskiej.

Roma Łobos

Fundamenty nowej rzeczywistości budowano przede wszystkim w szkolnych ławkach. Wśród tych, którzy po 1945 roku wzięli na siebie brzemię tworzenia raciborskiej wspólnoty, szczególne miejsce zajmują nauczyciele. Jedną z niezapomnianych postaci była **dr Roma Łobos, historyczka z Ekonomika** (1934-2015). Pochodziła z Sambora. Podczas okupacji cudem uszła z życiem, a w 1945 roku przyjechała z rodziną w pierwszym transporcie Kresowiaków, który dotarł do Raciborza. Wspominała ich wspólną modlitwę przy Kolumnie Maryjnej. Wokół widzieli wypalone kamienice. *„Szliśmy w kierunku Rynku dzisiejszą ulicą Mickiewicza, wtedy Adolfa Hitlera, widząc dookoła ruiny i zgliszcza. Kiedy zobaczyliśmy na Rynku Kolumnę Maryjną zapadła cisza, wszyscy położyli na bruki walizki i tobołki, uklękli i zaczęli się modlić”* - wspominała. W 1955 roku ukończyła historię na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w 1975 roku obroniła doktorat w dziedzinie nauk humanistycznych. Była wieloletnim pracownikiem Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu i wychowawcą wielu pokoleń młodzieży. Współtworzyła raciborską „Solidarność”. Ciepło wspominana przez wychowanki, zapraszana przez nich na coroczne spotkania po maturze.

W latach 80. za zaangażowanie w działalność „Solidarności” była szykanowana przez Służby Bezpieczeństwa. Na podstawie donosu TW „Tadeusz” SB wszczęła wobec niej sprawę Operacyjnego Sprawdzenia o kryptonimie „Pedagog”. Roma Łobos była rozpracowywana jako aktywna działaczka raciborskiego NSZZ „Solidarność” zrzeszającego nauczycieli szkół ponadpodstawowych - pełniła w nim funkcję przewodniczącej związku w Liceum Ekonomicznym. Znalazła się również w gronie inicjatorów powołania „Stowarzyszenia Repatriantów Polskich i Ich Sympatyków”, a po jego utworzeniu zasiadła w zarządzie. Zebranie założycielskie organizacji odbyło się 10 września 1981 roku, natomiast 16 października tego samego roku została ona oficjalnie zarejestrowana. Działalność stowarzyszenia nie trwała jednak długo. Po wprowadzeniu stanu wojennego najpierw ją zawieszono, a 15 stycznia 1982 roku organizację całkowicie rozwiązano. Samą Romanę Łobos wielokrotnie wzywano na tzw. rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze. Działania operacyjne prowadzone w tej sprawie zakończono dopiero 17 lipca 1985 roku.

Była też współzałożycielką Towarzystwa Miłośników Ziemi Raciborskiej oraz autorką licznych opracowań historycznych poświęconych ziemi raciborskiej - m.in. monografii Zespołu Szkół Ekonomicznych w Raciborzu i Fabryki Obrabiarek „Rafamet”. Zasłużona dla Opolszczyzny i Raciborza, została uhonorowana Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Odeszła w 2015 roku i spoczywa na cmentarzu „Jeruzalem”.

Genowefa Arciemowicz

Równie głęboki ślad w powojennej historii raciborskiej edukacji zostawiła po sobie **Genowefa Arciemowicz** (1930-2017) - nauczycielka matematyki i tłumacz przysięgły języka rosyjskiego. Pochodziła z Lejszyszek na Wileńszczyźnie, z rodziny ziemiańskiej. Jej rodzina doświadczyła sowieckich represji - w 1940 roku aresztowano i uwięziono w Berezweczu jej ojca, a rok później matkę. Gdy w 1945 roku ojciec został uwięziony po raz kolejny, z pomocą żołnierzy AK uciekł z sali rozpraw i pod przybranym nazwiskiem przyjechał do Polski.

Pani Genowefa ukończyła szkołę średnią w Brasławiu w 1948 roku, a po dwuletniej przerwie studiowała w Instytucie Nauczycielskim w Dyneburgu (dziś na Łotwie) oraz w Instytucie Pedagogicznym im. Hercena w Leningradzie (dziś Sankt Petersburg) na wydziale matematyki i fizyki. Pracowała jako nauczycielka na Łotwie. Do Polski wróciła w ramach repatriacji w 1959 roku.

Zamieszkała w Raciborzu i pracowała początkowo w Szkole Podstawowej nr 1 na Ostrogu, a później przez 19 lat w Technikum Budowlanym. Po przejściu na emeryturę w 1986 roku była zatrudniona jako nauczyciel matematyki w technikum przy Rafako w Raciborzu - pracowała tam do 1991 roku.

W latach powstawania „Solidarności” była aktywną uczestniczką tego ruchu i nie zaprzestała działalności, gdy przeszedł on do konspiracji. Utrzymywała kontakty z opozycją w Gliwicach i Gdańsku, a także brała czynny udział w spotkaniach opozycyjnych w Burakowie niedaleko Warszawy oraz w spotkaniach nauczycieli przy kościele w Warszawie na Solcu. Uczestniczyła w mszach za ojczyznę odprawianych przez ks. Jerzego Popiełuszkę oraz w jego pogrzebie. W Raciborzu była współorganizatorem mszy św. w Intencji Ojczyzny w kościele NSPJ. W 1989 roku zdobyła II nagrodę im. dr Romana Lewtaka w ogólnopolskim konkursie na pamiętnik z pracy nauczycielskiej w latach 1945-1956. Jako prezes fundacji „Polesie Wschód” (kontynuatorki Fundacji Edwarda Rydza Śmigłego) organizowała pomoc humanitarną na Wschód oraz dwutygodniowe pobyty dzieci z Białorusi w Raciborzu. Działalność ta była możliwa dzięki zaangażowaniu lokalnych szkół, Urzędu Miasta, przedsiębiorstw, czeskiego PZKO w Cierlicku-Kościelcu oraz otwartym sercom mieszkańców. Zmarła 18 listopada 2017 roku. Została pochowana na cmentarzu na Ostrogu. Za swoją aktywność została nagrodzona Złotym Krzyżem Zasługi, medalem „Unitas In Veritate ks. Stefana Pieczki” oraz medalem XX-lecia Odrodzonego Sokolstwa Polskiego.

Ryszard Dyjakon

W szkolnych wspomnieniach dawnych wychowanków wciąż żywa pozostaje postać **Ryszarda Dyjakona** (1920-2004) - nauczyciela, harcmistrza RP i radnego miejskiego w I kadencji w latach 1990-1994. Urodził się 1920 roku w polskim Krzemieńcu (dziś miasto w obwodzie tarnopolskim w Ukrainie). Po zamordowaniu ojca przez bolszewików wychowywała go matka. Rodzina cudem uniknęła zesłania na Sybir, spóźniając się na pociąg, który odjechał wcześniej. Podczas wojny został wywieziony na przymusowe roboty w okolice Magdeburga - jak wspominał, mogło go to uchronić przed rzezią wołyńską dokonaną przez ukraińskich nacjonalistów. W czasie robót przymusowych zachorował, na skutek czego otrzymał przepustkę i przyjechał do Wodzisławia Śląskiego, gdzie poznał swoją pierwszą żonę, z którą zamieszkał najpierw w Wodzisławiu, a od 1946 roku w Raciborzu.

Podjął pracę w Spółdzielni Pracy „Elektroenergia”, ukończył studia inżynierskie na Politechnice Poznańskiej oraz studia pedagogiczno-zawodowe na WSP w Opolu. Do emerytury pracował jako nauczyciel, m.in. w Technikum Budowlanym oraz Zespole Szkół Mechanicznych w Raciborzu, gdzie uczył elektrotechniki.

„Snując refleksje wokół „Mechanika”, szkoły, która jak każda jest odpowiedzialna za organizację prawidłowego procesu dydaktyczno-wychowawczego, nie można pominąć istotnego wkładu w to dzieło mgra inż. Ryszarda Dyjakona, harcmistrza. Splot okoliczności życiowych sprawił, że z osobą druha Ryszarda zetknąłem się na początku lat 60-tych ubiegłego wieku. Rozpoczynałem wtedy naukę w zasadniczej szkole zawodowej przy ówczesnej ulicy Fornalskiej (Wileńskiej). Wychowawcą klasowym był właśnie prof. Dyjakon. Oprócz ciekawych i urozmaiconych lekcji elektrotechniki, ubarwianych różnymi charakterystycznymi słowami posiłkowymi jak np. „chorobcia”, „wróć”, czy „cud, miód i ultramaryna”, nie ukrywał swojej pasji, którą było harcerstwo. Przybliżał nam prawo harcerskie, zachęcał, aby wstępować w szeregi ZHP, nęcił udziałem w wakacyjnych obozach. Wnet się przekonaliśmy, że nie rzucał słów na wiatr, żył zgodnie z głoszoną dewizą słowności i prawdomówności. Upór i konsekwentne dążenie do celu druha Ryszarda owocowały tym, że „Mechanik”, jako jedna z niewielu szkół, organizował swoje obozy harcerskie zarówno latem jak i zimą. Oczywiście komendantem bywał wtedy druh Dyjakon. Nic dziwnego, że do szkolnej organizacji ZHP nie brakowało chętnych” - wspominał go nauczyciel Mechanika, Jan Psota.

W latach 80. aktywnie włączył się w działalność opozycyjną. W 1980 roku był współorganizatorem NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania, a w 1989 roku współzakładał Chrześcijańsko-Demokratyczne Stronnictwo Pracy oraz raciborskie struktury Związku Harcerstwa Rzeczpospolitej. Został odznaczony m.in. Krzyżem Zasługi dla ZHP, Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a także pełnił funkcję prezesa Stowarzyszenia Radiestetów w Raciborzu. Przez całe życie był mocno związany z harcerstwem, organizując m.in. obozy w Pleśnej. Z jego inicjatywy powstał raciborski ZHR: dzięki jego staraniom w 1991 roku powołano Raciborski Związek Drużyn Harcerzy, którego komendantem był blisko 10 lat. Zmarł 8 listopada 2004 roku i spoczął na raciborskim cmentarzu „Jeruzalem”.

Marian Herman

Raciborską oświatę współtworzyła również **Maria Herman** (1944-2021). Urodziła się w 1944 roku w Żaclerzu - miejscowości położonej po czeskiej stronie Sudetów w miejscu, gdzie podczas II wojny światowej znajdowała się filia obozu koncentracyjnego Groß-Rosen. Jej rodzice, Maria Abrahamowicz i Albert Herman, także byli nauczycielami. Mając korzenie wielokulturowe - dziadek Abrahamowicz był Ormianinem, a dziadek Herman Austriakiem - tworzyli rodzinę o silnych tradycjach intelektualnych.

W czasie wojny, jej ojciec odmówił podpisania Volkslisty, przez co rodzina straciła dom i środki do życia, a następnie została zesłana na roboty przymusowe w Sudety. Tam, w Żaclerzu urodziła się pani Maria. Po wojnie, przez Piece i Rydułtowy, rodzina trafiła do Wodzisławia Śląskiego. Maria ukończyła szkołę podstawową w Rydułtowach, liceum w Wodzisławiu, a w 1966 roku polonistykę w Opolu. Pracowała w Liceum Medycznym w Raciborzu.

Wyniesiona z domu świadomość historyczna ukształtowała jej krytyczny stosunek do systemu komunistycznego, w którym dostrzegała narzuconą przez Sowietów władzę obcego mocarstwa. Swoje przekonania przekuwała w czyny. W 1956 roku organizowała pomoc materialną dla Węgrów, w 1968 roku głośno protestowała przeciwko kolumnie czołgów jadących przez Racibórz, by stłumić bunt w Czechosłowacji, a w 1980 roku współtworzyła nauczycielskie struktury „Solidarności”. W stanie wojennym za swoje poglądy była wielokrotnie przesłuchiwana i szykanowana, co doprowadziło do zawieszenia jej w obowiązkach zawodowych. Do pracy w „Medyku” powróciła we wrześniu 1982 roku. Po likwidacji Liceum Medycznego uczyła jeszcze w Zespole Szkół Budowlanych. Przez całe życie cieszyła się dużym autorytetem i do końca dni utrzymywała ciepłe relacje ze swoimi wychowankami. Odeszła 7 stycznia 2021 roku i spoczywa na cmentarzu w Wodzisławiu Śląskim.

Projekt realizowany jest w ramach programu "Bliska kultura" Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Jasia Konopnicka

Wyjątkowe miejsce wśród raciborskich nauczycieli zajmuje **dr Janina Konopnicka** (1950-2015), **Jasia jak o niej mówiono.** Do Raciborza przyjechała z Jarosławia koło Przemyśla w 1956 roku wraz z rodzicami, zamieszkując w domu na Ostrogu. Ukończyła I Liceum Ogólnokształcące oraz Studium Nauczycielskie, a następnie studia na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. Pracę doktorską napisała u prof. Jolanty Kwiatek na Uniwersytecie Opolskim, poświęconą raciborskiemu środowisku oświatowemu. Pracę zawodową rozpoczęła w 1971 roku jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 2 w Raciborzu, gdzie prowadziła również drużyny harcerskie. W latach 1984-1989 była wizytatorem Wydziału Oświaty i Wychowania. Przez 15 lat kierowała Domem Studenta, była wykładowczynią Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej - dziś Akademia Nauk Stosowanych w Raciborzu oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Raciborzu. Angażowała się w działalność społeczną jako inspektor ZHP, działaczka Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz wiceprzewodnicząca Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. Odeszła przedwcześnie po długiej chorobie.

Jest autorką książki „Szkoła i nauczyciel w środowisku raciborskim w latach 1945-50", w której przedstawiła portret zbiorowy tutejszych pedagogów oraz proces tworzenia się administracji oświatowej: *„Pracując nad książką, przekonałam się, iż trudno uformować materiał z ludzkich przeżyć, bowiem każdy los człowieka to odrębna opowieść. Słyszałam wiele gawęd z ust różnych osób, różnych grup społecznych i narodowościowych. Słyszałam o zbrodniach dokonywanych przez Armię Czerwoną w 1945 r. na Polakach jak i na Niemcach. Wtedy zrozumiałam, że druga wojna światowa, a przynajmniej jej końcówka była dla Ślązaków tak samo okrutna jak dla pozostałych mieszkańców Polski"* - pisała we wstępie.

Za swoją wieloletnią pracę edukacyjną i społeczną została uhonorowana m.in. Nagrodą Ministra, Nagrodą Kuratora oraz Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Hipolit Baranowski

Równolegle z nauczycielami i społecznikami, fundamenty powojennego życia w mieście budowali lekarze oraz pielęgniarki, stawiając na pierwszym miejscu dobro i zdrowie drugiego człowieka. Jednym z nich jest **Hipolit Baranowski** (1930-1993) - lekarz pochodzący z Kresów, Piłsudczyk. W 1955 roku w Grodnie poślubił Henrykę z domu Wnuk (późniejszą nauczycielkę i dyrektorkę raciborskiego „Ekonomika"). Do Raciborza przybył z rodziną w 1958 roku w ramach drugiej repatriacji. Karierę zawodową rozpoczął w raciborskim szpitalu na oddziale chorób płuc u boku dr Walentego Brodziaka. Uzyskał specjalizację II stopnia z chorób płuc oraz I stopnia z medycyny społecznej. Stworzył poradnię przeciwgruźliczą przy ul. Warszawskiej w Raciborzu. Pełnił funkcję ordynatora zamiejscowego oddziału chorób płuc i gruźlicy raciborskiego szpitala w Wojnowicach. Równolegle angażował się społecznie. W latach 1973-1982 był radnym Miejskiej Rady Narodowej w Raciborzu, a w 1980 roku wstąpił do NSZZ „Solidarność". Za pracę medyczną i postawę społeczną został odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Odszedł 7 marca 1993 roku.

Teresa Pawłowska

Obok medyków historię tutejszej służby zdrowia współtworzył personel pielęgniarski. Jedną z takich postaci była **Teresa Pawłowska** (1932-2017), pochodząca z Włodzimierza Wołyńskiego pielęgniarka. W lutym 1940 roku wraz z rodziną została zesłana na Sybir, gdzie spędziła ponad pięć lat w skrajnie trudnych warunkach. Po śmierci ojca na zesłaniu i odnalezieniu drogi powrotnej (dzięki listowi napisanemu w 1945 roku) wróciła do Polski z matką i młodszym bratem (starszy brat przeszedł szlak bojowy z armią generała Andersa).

Po ukończeniu gimnazjum i szkoły pielęgniarskiej w Bydgoszczy, otrzymała nakaz pracy i została pierwszą polską dyplomowaną pielęgniarką w Raciborzu. Pracowała na różnych oddziałach raciborskiego szpitala, pełniąc funkcję przełożonej pielęgniarek, a także uczyła zawodu w szkole medycznej. Założyła szpitalne Towarzystwo Pielęgniarskie. Przez całe życie wykazywała ogromną aktywność społeczną: współtworzyła lokalne koło Związku Sybiraków oraz doprowadziła do odsłonięcia pomnika Sybiraka na cmentarzu w Raciborzu (1999). Była inicjatorką spotkań i „żywych lekcji historii" w szkołach, autorką wierszy oraz współtwórcą klubu abstynenckiego „Helios". Odznaczona m.in. Krzyżem „Zesłańcom Sybiru" oraz odznaką „Honorowego Sybiraka". Zmarła 28 grudnia 2017 roku.

Kazimierz Broniewicz

Budowanie powojennego Raciborza wymagało nie tylko pracy w szkołach i szpitalach, ale również sprawnego zarządzania. Fundamenty lokalnej wspólnoty tworzyli ludzie samorządu. Odpowiadając za administrację i finanse miasta, wyznaczali kierunki jego odbudowy i codziennego rozwoju. W tym miejscu należy wspomnieć o **Kazimierzu Broniewiczu** (1940-1998) - pochodzącym z Kresów (z Rozdoła niedaleko Lwowa), ekonomiście i byłym skarbniku Raciborza. Był absolwentem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Pracę zawodową rozpoczął w 1959 roku w wydziale finansowym Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Unikając nacisków na wstąpienie do PZPR, związał się z ZSL. Przez lata pracował jako skarbnik miasta, zyskując opinię urzędnika o wysokiej kulturze osobistej, wybitnej wiedzy i ogromnej uczciwości. Za swoje zasługi dla miasta i województwa był wielokrotnie odznaczany, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi w 1984 roku. Pasjonował się historią najnowszą, życiem i dziejami Raciborza, czytaniem książek oraz słuchaniem starych płyt. Odszedł 11 października 1998 roku i został pochowany na raciborskim cmentarzu „Jeruzalem".

Jan Osuchowski

Ważną postacią w dziejach lokalnej władzy był **Jan Osuchowski** (1937-2015) - polityk i samorządowiec, prezydent Raciborza w latach 1982–1990 oraz 2002–2006. Urodził się 22 sierpnia 1937 roku w polskich Kluwińcach (dziś wieś w Ukrainie) jako syn Władysława i Eugenii. Ukończył studia administracyjno-prawne na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach. W strukturach politycznych i administracyjnych pełnił szereg funkcji: w latach 1980–1981 był I sekretarzem Komitetu Miejskiego PZPR w Raciborzu, a w okresie 1981–1982 pracował w Komitecie Wojewódzkim tej partii w Katowicach. Od 1982 do 1990 roku kierował Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, piastując jednocześnie urząd prezydenta miasta. W latach 1994–2002 zasiadał w radzie miasta Racibórz, a w okresie od lutego 1995 do marca 1998 roku kierował urzędem rejonowym. W 2002 roku, w wyniku pierwszych wyborów bezpośrednich, powrócił na urząd prezydenta Raciborza (reprezentując SLD). W historii miasta zapisuje się jako ostatni prezydent z okresu PRL oraz pierwszy wybrany bezpośrednio przez mieszkańców.

Kazimierz Skoczkowski

Z Raciborzem na długie lata związał się również **dr Kazimierz Skoczkowski** (1927-2022), absolwent Uniwersytetu Warszawskiego z doktoratem na Politechnice Wrocławskiej, uczestnik Powstania Warszawskiego (Pseudonim: „Mewa", stopień: strzelec, formacja: Zgrupowanie „Żywiciel", 1. kompania; Grupa „Kampinos", dzielnica: Żoliborz, Kampinos), który przez wiele lat był dyrektorem technicznym Zakładów Elektrod Węglowych. Do Raciborza trafił po wojnie, stając się od razu ofiarą represji ze strony bezpieki: *„Miałem ogromne trudności ze strony władz miejskich. Po przyjeździe i zameldowaniu się w Raciborzu, chodziłem w mundurze amerykańskim. Wtedy oczywiście UB wezwało mnie do siebie. Był taki Ścisłowski, zastępca komendanta powiatowego UB, który dosłownie mnie gnoił, wyzywał mnie najgorszymi słowami i polecił mi, że co tydzień mam się meldować. […] Wyglądało to tak, [że] o godzinie ósmej miałem się zgłosić, siedziałem w poczekalni, a on chodził. [W poczekalni] siedziałem godzinę, dwie, czasami nawet trzy godziny. Wzywał mnie, siedział za biurkiem rozparty, patrzył na mnie z góry w dół i mówił: „Ty skurwysynu, zamknąć cię czy nie zamknąć?". - „Jak pan chce". - „Tym razem cię jeszcze nie zamknę, bo nie mam wolnej celi, ale następnym razem cię zamknę i zgnoję". Tak to trwało bardzo długo, właściwie do 1950 roku, a później go zabrano, zaaresztowano. Zachowywał się w straszny sposób w stosunku do miejscowej ludności. To był drań niesamowity, pozwalał sobie na to, że na przykład jak była jakaś ładna Ślązaczka, to wzywał ojca i mówił: „Słuchaj, o godzinie ósmej czy dziewiątej wieczorem córka ma być u mnie w domu". Ludzie mieli wreszcie tego dosyć, napisali do Ministerstwa Bezpieczeń-*

Kazimierz Skoczkowski

Jan Osuchowski

Teresa Pawłowska

stwa Publicznego. Przyjechała komisja, która przesłuchiwała między innymi mojego szwagra, bo mój szwagier był znaną osobą w Raciborzu, Zaolziakiem. Wtedy esbeka zamknęli, siedział w więzieniu Świętego Anioła w Krakowie. Skazali go na pięć lat, ale jak wracał z rozprawy, to drugi więzień go rozpoznał, że był kapo w Oświęcimiu. W nocy powiesił się w celi. To był drań niesamowity [i słusznie nędznie skończył]. Później studiowałem i pracowałem w jednym zakładzie przez całe życie" - wspominał w czerwcu 2009 roku, kiedy opowiedział historię swojego życia. Można ją znaleźć w Archiwum Historii Mówionej Muzeum Powstania Warszawskiego. Spoczywa na Powązkach.

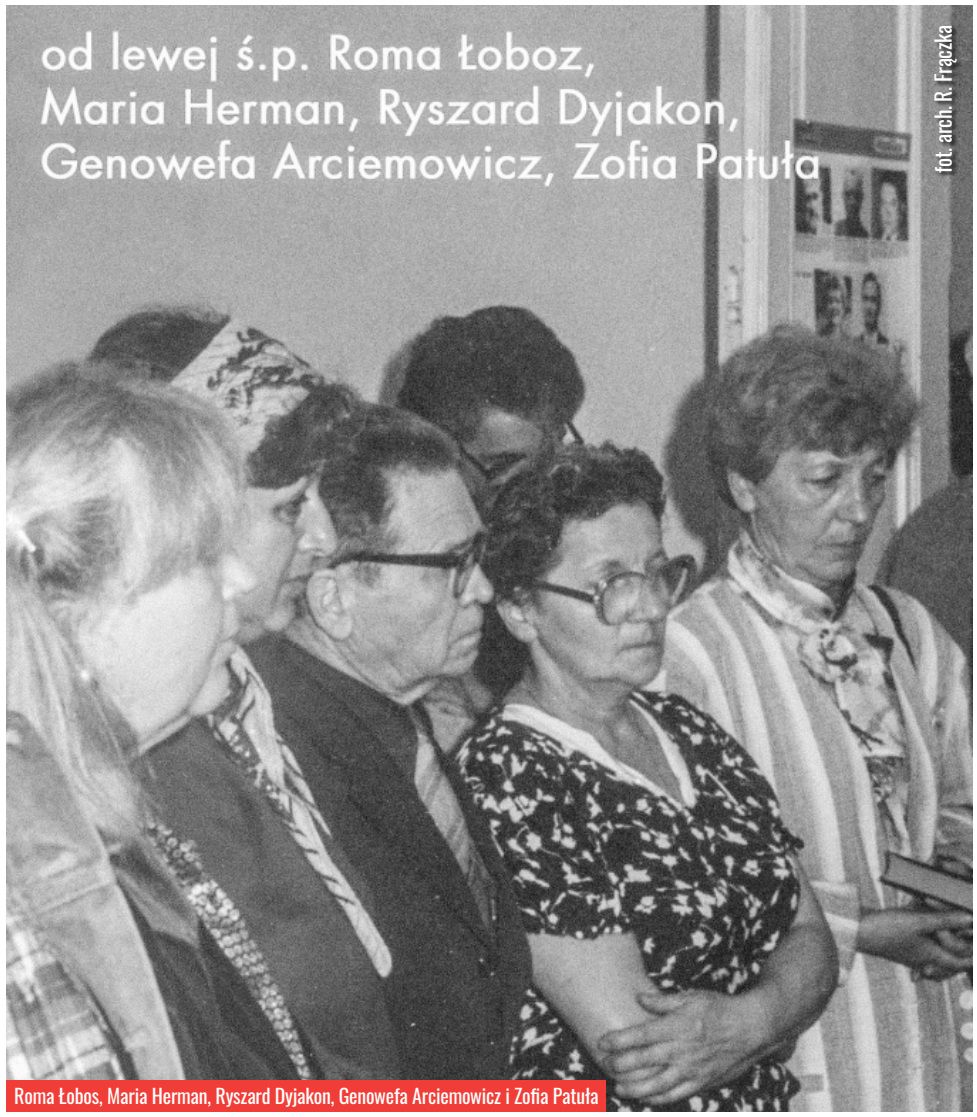
Tożsamość powojennego Raciborza zbudowali ludzie, którzy przybywając tu z różnych stron i środowisk, przynieśli ze sobą etos pracy, niezłomność i głębokie poczucie wspólnoty. Ich życiorysy, pełne osobistych poświęceń, walki o godność oraz troski o drugiego człowieka tworzą trwały fundament, na którym opiera się dzisiejszy Racibórz.

Dr Magdalena Wawoczny-Wilczek

Źródła:
- Archiwum Naszraciborz
- Biogramy z archiwum Ryszarda Frączka

fot. arch. rodzinne

Kazimierz Broniewicz

fot. arch. R. Frączka

Roma Łobos, Maria Herman, Ryszard Dyjakon, Genowefa Arciemowicz i Zofia Patuła

fot. arch. ANS Raciborz

Janina Konopnicka

Romana Łobos

Referendum ludowe i wybory do Sejmu Ustawodawczego w powiecie raciborskim

Dr Janusz Mokrosz

Pierwszymi istotnymi wydarzeniami politycznymi, których mieszkańcy powiatu raciborskiego doświadczyli w okresie powojennym, były referendum ludowe oraz wybory do Sejmu Ustawodawczego. Referendum obejmowało trzy pytania dotyczące: zniesienia Senatu, utrwalenia w przyszłej konstytucji ustroju gospodarczego opartego na reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu, a także uznania zachodniej i północnej granicy Polski. W kampanii poprzedzającej głosowanie Polska Partia Robotnicza (PPR) oraz związane z nią środowiska polityczne opowiadały się za udzieleniem twierdzącej odpowiedzi na wszystkie trzy pytania. Opozycyjne wobec obozu komunistycznego Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL) sprzeciwiało się natomiast przede wszystkim zniesieniu Senatu. Dla kierownictwa PPR referendum stanowiło nie tylko przedsięwzięcie polityczne, lecz także swoisty sprawdzian społecznego poparcia dla systemu politycznego budowanego w Polsce od 1944 r. na wzór sowiecki. Wyniki głosowania miały zatem dostarczyć władzom informacji na temat stosunku społeczeństwa do kierunku przemian ustrojowych, a zarazem stanowić punkt odniesienia dla dalszych działań zmierzających do umocnienia nowego systemu władzy.

Przygotowania do referendum prowadzono zarówno na szczeblu centralnym, jak i lokalnym. Już 24 marca 1946 r. w sali kina „Bałtyk" w Raciborzu odbyło się duże spotkanie, podczas którego zgromadzonym mieszkańcom przedstawiono zasady głosowania oraz argumenty przemawiające za oczekiwanym przez komunistyczne władze sposobem udzielenia odpowiedzi na pytania referendalne. Powstała pod koniec maja 1946 r. Powiatowa Rada Narodowa w Raciborzu przystąpiła do działań organizacyjnych związanych z przygotowaniem głosowania 15 czerwca 1946 r.

W miesiącu poprzedzającym referendum na terenie powiatu raciborskiego zorganizowano łącznie 52 wiece, podczas których główną rolę odgrywali działacze PPR. W tym okresie zarówno w mieście, jak i na obszarze powiatu dominowały hasła propagujące głosowanie „3 × TAK". Nieliczne napisy wyrażające stanowisko opozycji były natomiast systematycznie usuwane.

Przygotowania do referendum ludowego oraz przeprowadzonych kilka miesięcy później wyborów do Sejmu Ustawodawczego, a także ich przebieg na terenie powiatu raciborskiego, wykazywały wiele podobieństw do działań podejmowanych na szczeblu wojewódzkim i ogólnokrajowym. W przypadku referendum zadanie powołania obwodowych komisji głosowania powierzono powiatowym i miejskim radom narodowym oraz władzom administracyjnym szczebla powiatowego. Na terenie powiatu raciborskiego utworzono 26 takich komisji. Podobnie jak w innych częściach kraju, w ich składach przeważali działacze PPR oraz współpracujących z nią ugrupowań. Funkcje przewodniczących i ich zastępców powierzano natomiast wyłącznie osobom uznawanym przez władze za „politycznie pewne". Spośród przewodniczących komisji 12 reprezentowało PPR, 4 – Polską Partię Socjalistyczną (PPS), 8 – Stronnictwo Ludowe (SL), a 2 – Stronnictwo Demokratyczne (SD). Ostatecznie powiat raciborski podzielono na 18 obwodów głosowania. Podobne działania organizacyjne zastosowano również podczas przygotowań do wyborów do Sejmu Ustawodawczego.

Przyjęcie takich rozwiązań wiązało się z obawami władz komunistycznych przed rzeczywistą skalą społecznego poparcia dla PSL. W wielu regionach powojennej Polski, w tym również w powiecie raciborskim, utrzymywały się bowiem nastroje niechętne nowemu systemowi politycznemu. PSL nie rozwinęło jednak na tym obszarze szerokiej ani jawnej działalności. Jego lokalne struktury znajdowały się dopiero w fazie organizacji i funkcjonowały w warunkach konspiracyjnych. Wpływy zdołało zdobyć wyłącznie w środowisku nauczycielskim.

W okresie poprzedzającym referendum odnotowywano przypadki zrywania plakatów propagandowych przez przedstawicieli ludności rodzimej. W Raciborzu, Pietrowicach Wielkich i Krzyżanowicach stwierdzono również rozpowszechnianie tzw. propagandy szeptanej. W rozmowach prowadzonych między mieszkańcami wyrażano obawy, że głosowanie „3 × TAK" przyczyni się do utrwalenia władzy komunistycznej. Przypadki zakłócania kampanii referendalnej znajdowały się także w kręgu zainteresowania Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (PUBP). Przykładowo w obwodzie Markowice na jednym z plakatów propagandowych zauważono, że wyraz „TAK" w haśle „Głosuj TAK" został zdrapany. Z kolei w obwodzie Rudy z afiszy propagandowych powycinano literę „T", uzyskując w ten sposób skrót „AK". W obwodzie Kuźnia Raciborska odnotowano natomiast zerwanie pięciu plakatów. W raportach PUBP przytoczono również wypowiedź jednego z mieszkańców powiatu, który zadeklarował, że nie zamierza uczestniczyć w głosowaniu, ponieważ – jak stwierdził – „teraz jest Ruska Polska", a Rosjanie go ograbili.

Obok podobieństw występowały również różnice wynikające ze specyfiki narodowościowej powojennego województwa śląskiego. Zarówno podczas referendum ludowego, jak i wyborów do Sejmu Ustawodawczego prawa wyborcze odbierano m.in. osobom należącym do ludności rodzimej, których status narodowościowy nie został jeszcze ostatecznie zweryfikowany. W powiecie raciborskim grupa ta nie była szczególnie liczna. Charakterystycznym zjawiskiem dla tego obszaru było również zaangażowanie w kampanię referendalną byłych działaczy Komunistycznej Partii Niemiec (Kommunistische Partei Deutschlands – KPD), którzy wstąpili do PPR. Zdarzało się, że prowadzili oni agitację na rzecz głosowania „3 × TAK" w Raciborzu i okolicznych miejscowościach, mimo że ich znajomość języka polskiego była ograniczona.

Referendum ludowe, przeprowadzone 30 czerwca 1946 r., odbyło się na terenie powiatu raciborskiego bez poważniejszych zakłóceń. Oficjalne wyniki głosowania, ogłoszone 12 lipca 1946 r., wskazywały na zdecydowane zwycięstwo ugrupowań skupionych wokół PPR. Tendencję tę potwierdzały również dane dotyczące powiatu raciborskiego. Według oficjalnych statystyk odpowiedź „tak" na pierwsze pytanie miało udzielić 80,1% głosujących, na drugie – 82,5%, a na trzecie – 84%.

Kolejnym istotnym sprawdzianem dla władz komunistycznych były wybory do Sejmu Ustawodawczego, wyznaczone na 19 stycznia 1947 r. Podobnie jak w okresie poprzedzającym referendum ludowe, aparat państwowy, w tym administracja terenowa, został zaangażowany w działania mające zapewnić zwycięstwo obozowi komunistycznemu. Tym razem PPR występowała wspólnie z PPS, SL i SD w ramach tzw. Bloku Demokratycznego. Na terenie powiatu raciborskiego prowadzono intensywną kampanię propagandową, w którą angażowali się przede wszystkim działacze PPR oraz pozostałych ugrupowań współtworzących blok. Organizowano wiece przedwyborcze, podczas których przemawiali zarówno lokalni działacze partyjni, jak i przedstawiciele władz wojewódzkich.

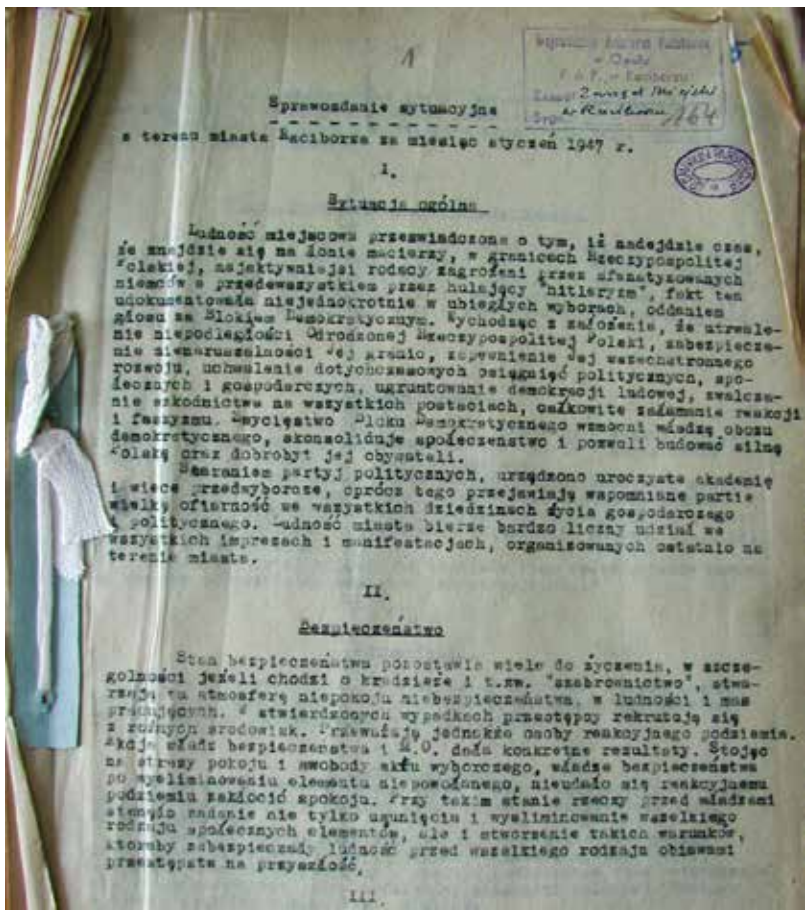
Powiat raciborski wchodził w skład okręgu wyborczego nr 44 z siedzibą w Koźlu, obejmującego również powiaty głubczycki, kozielski, strzelecki i prudnicki. Na jego obszarze ugrupowania tworzące Blok Demokratyczny, Stronnictwo Pracy (SP) oraz PSL „Nowe Wyzwolenie" wystawiły wspólną listę wyborczą pod nazwą Bloku Jedności Narodowej. Odrębną listę zgłosiło natomiast PSL.

Okręg wyborczy nr 44 liczył wówczas 325,1 tys. mieszkańców i zgodnie z ordynacją wyborczą przysługiwało mu osiem mandatów poselskich. Głosowanie na terenie powiatu raciborskiego przebiegło bez większych zakłóceń. Ustalenie rzeczywistego rozkładu głosów, zarówno w poszczególnych okręgach wyborczych, jak i w skali całego kraju, nie jest obecnie możliwe. Przyczyną są fałszerstwa wyborcze przeprowadzone przez władze komunistyczne, które uniemożliwiają wiarygodne odtworzenie faktycznych wyników głosowania. Według oficjalnie ogłoszonych danych w skali kraju Blok Demokratyczny uzyskał 80,1% głosów, PSL – 10,3%, Stronnictwo Pracy – 4,7%, a PSL „Nowe Wyzwolenie" – 3,5%. Oficjalna frekwencja wyborcza wyniosła 89,9%.

W wyniku podziału mandatów w okręgu wyborczym nr 44 po dwa miejsca w Sejmie Ustawodawczym przypadły przedstawicielom PPR, PPS i SL. Pozostałe dwa mandaty uzyskali przedstawiciel PSL „Nowe Wyzwolenie" oraz kandydat bezpartyjny.

Rozbicie legalnej opozycji oraz sfałszowanie wyników wyborów, które zapewniło zwycięstwo PPR i współpracującym z nią ugrupowaniom, zapoczątkowały nowy etap w powojennym życiu politycznym Polski. W kolejnych miesiącach nastąpił dalszy wzrost liczebności PPR i PPS, obserwowany już podczas kampanii wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. Proces ten stanowił jeden z elementów stopniowej konsolidacji władzy w rękach komunistów. Jego zwieńczeniem było utworzenie w grudniu 1948 r. Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (PZPR), co przesądziło o ukształtowaniu systemu politycznego wzorowanego na rozwiązaniach sowieckich.

Dr Janusz Mokrosz

1

Sprawozdanie sytuacyjne

z terenu miasta Raciborza za miesiąc styczeń 1947 r.

I.

Sytuacja ogólna

Ludność miejscowa przeświadczona o tym, iż nadejdzie czas, że znajdzie się na łonie macierzy, w granicach Rzeczypospolitej Polskiej, najaktywniejsi rodacy zagrożeni przez sfanatyzowanych niemców a przedewszystkiem przez hulający "hitleryzm", fakt ten udokumentowania niejednokrotnie w ubiegłych wyborach, oddaniem głosu na Blokiem Demokratycznym. Wychodząc z założenia, że utrwalenie niepodległości Odrodzonej Rzeczypospolitej Polski, zabezpieczenie nienaruszalności jej granic, zagwarantowanie jej wszechstronnego rozwoju, uchwalenie dotychczasowych osiągnięć politycznych, społecznych i gospodarczych, ugruntowanie demokracji ludowej, zwalczanie szkodnictwa na wszystkich postaciach, całkowite zadławienie reakcji i faszyzmu. Zwycięstwo Bloku Demokratycznego wzmocni władzę obozu demokratycznego, skonsoliduje społeczeństwo i powoli budowę silnej Polski oraz dobrobyt jej obywateli.

Staraniem partyj politycznych, urządzono uroczyste akademie i wiece przedwyborcze, oprócz tego przejawiają wspomniane partie wielką ofiarność we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i politycznego. Ludność miasta bierze bardzo liczny udział we wszystkich imprezach i manifestacjach, organizowanych ostatnio na terenie miasta.

II.

Bezpieczeństwo

Stan bezpieczeństwa pozostawia wiele do życzenia, w szczególności jeżeli chodzi o kradzieże i t.zw. "szabrownictwo", stwarzają tu atmosferę niepokoju niebezpieczeństwa, w ludności i mas pracujących. W stwierdzonych wypadkach przestępcy rekrutują się z różnych środowisk. Przewijają jednakże osoby reakcyjnego podziemia. Akcja władz bezpieczeństwa i M.O. dała konkretne rezultaty. Stojąc na straży pokoju i swobody aktu wyborczego, władze bezpieczeństwa po wyeliminowaniu elementu niebezpiecznego, niewiele się reakcyjnemu podziemiu zaszkodzić spokoju. Przy tym stanie rzeczy przed władzami stanęło zadanie nie tylko usunięcia i wyeliminowania wszelkiego rodzaju społecznych elementów, ale i stworzenie takich warunków, któreby zabezpieczały ludność przed wszelkiego rodzaju obiawami przestępstw na przyszłość.

III.

Projekt realizowany jest w ramach programu "Bliska kultura" Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia drobne **do tygodnika Nasz Racibórz oraz na portalach naszraciborz.pl, naszwodzislaw.com lub naszrybnik.com.** MOŻNA SKŁADAĆ poprzez stronę NaszRaciborz.pl.
Jeśli chcesz, by Twoje ogłoszenie ukazało się w naszym tygodniku w najbliższym numerze, umieść je na portalu naszraciborz.pl, naszwodzislaw.com lub naszrybnik.com do wtorku, do godz. 9.00, w księgarni do wtorku do 18.00.

MOTORYZACJA

Skup aut SRC. Tel. 501-525-515 za gotówkę
Skup samochodów, kasacja, złomowanie – kupujemy samochody każdej marki i w każdym stanie: całe, rozbite, skorodowane, po powodzi, po Taxi, po spaleniu. Posiadamy koncesję jako stacja demontażu pojazdów. Dojeżdżamy 7 dni w tygodniu, płacimy gotówką, oferujemy realne ceny. Przyjmujemy także samochody bez pełnej dokumentacji, a także angliki oraz auta niezarejestrowane w Polsce. Tel. 788-971-788, 530-312-312, tel. kom. 788-971-788, e-mail: autodemont@wp.pl, www.autodemont.pl.

PRACA

Kierowca – gastro
Restauracja Żurek zatrudni kierowcę (emeryta/rencistę) do dowozu dań obiadowych na terenie Raciborza. Obowiązki: codzienne rozwozy, obsługa terminala płatniczego, dbanie o auto służbowe. Wymagana dobra znajomość miasta i prawo jazdy kat. B. Praca od poniedziałku do piątku, w godz. 11:30–15:30. Umowa zlecenie. Kontakt PW. Tel. 663 233 881, tel. kom. 663 233 881, e-mail: restauracjazurek@gmail.com.

Pomoc kuchenna – wolne weekendy
Szukamy osoby na stanowisko pomocy kuchennej w Restauracji Żurek. Obowiązki: maszynowe obieranie ziemniaków, smażenie naleśników, zmywanie naczyń, pomoc kucharzom, dbanie o czystość. Wymagania: chęć do pracy, dbałość o higienę. Oferujemy: pracę od poniedziałku do piątku (pół etatu, 13:30–17:30 lub cały etat, 9:30–17:30), stabilne warunki i zgrany zespół. Tel. 661 680 591, tel. kom. 661 680 591, e-mail: restauracjazurek@gmail.com.

REKLAMA
kostka
Firma Sprzątająca
GWARANTUJEMY niskie ceny i uczciwość!
Sylwia Kostka
tel. 502 366 685
sprzatanie.kostka@interia.pl

REKLAMA
PROFESJONALNE USŁUGI SPRZĄTAJĄCE
Sprzątanie domów i mieszkań
Kompleksowa obsługa firm
Mycie okien i witryn
Pranie tapicerki meblowej i dywanów
FIRMA SPRZĄTAJĄCA
Eco Clean
ul. Wiejska 18H, Racibórz
509 801 308

REKLAMA
USG RACIBÓRZ
lek. med. Witold Ostrowicz
specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej
Racibórz
ul. Kasprowicza 1
Tel. 32 724-24-20
tel. mob: 604-347-669
www.usg-raciborz.pl

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

informuje, iż na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta przy ul. Króla Stefana Batorego nr 6 (IIp obok pok.220) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej www.bipraciborz.pl, zamieszczone są:

wykazy nieruchomości przeznaczonych **do sprzedaży:**

Rodzaj	Położenie	Tryb
Nieruchomość lokalowa	• ul. Dąbrowskiego 11/4	bezprzetargowy
Nieruchomość lokalowa	• ul. Kościuszki 2a/16	przetargowy
Nieruchomość gruntowa	• dz. **983/187** i **986/188** k.m. 5 obręb Płonia o pow. 0,2533 ha – rejon ul. Kanałowej	przetargowy

Poprzednim właścicielom zbywanych nieruchomości albo ich spadkobiercom, pozbawionym prawa własności przed 05.12.1990 r. przysługuje pierwszeństwo ich nabycia, jeśli złożą wnioski w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

W razie uchybienia określonego terminu, prawo pierwszeństwa wygasa.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta w Raciborzu przy ul. Króla Stefana Batorego 6, tel. 032 755 06 68.

REKLAMA
GABINET STOMATOLOGICZNY
Bartosz Pietrzykowski
Racibórz,
ul. Warszawska 7a
(z tyłu marketu E.Leclerc)
Tel. 32 417 28 75,
603 783 383

WYDAWCA: Fabryka Informacji sp. z o.o.

47-400 Racibórz, ul. Pod Widokiem 20
tel. +48 509 505 765
sekretariat@naszraciborz.pl

Grzegorz Wawoczny
prezes zarządu, redaktor naczelny
tel. +48 32 415 18 66
e-mail: redakcja@naszraciborz.pl

REKLAMA:
e-mail: reklama@naszraciborz.pl
tel. +48 605 685 485

Tygodnik Nasz Racibórz ukazuje się w każdy piątek na terenie powiatu raciborskiego i w okolicach w nakładzie do 10 tysięcy egzemplarzy. Gazeta jest dostępna w ponad stu punktach, m.in. w największych zakładach pracy, sieciach handlowych, placówkach służby, zdrowia, sklepach oraz punktach usługowych, a w wersji elektronicznej każde wydanie na portalu naszraciborz.pl.

REKLAMA
ostromed
CENTRUM MEDYCZNE

NASI SPECJALIŚCI:

Kompleksowa diagnostyka USG
lek. Witold Ostrowicz
specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej; badania USG pacjentów przyszpitalnych poradni wykonujemy bezpłatnie
lek. Jakub Ostrowicz
specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej; Asystent Zakładu Diagnostyki Obrazowej w Wojewódzkim Szpitalu Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich

Poradnia ginekologiczno-położnicza
lek. Tomasz Chmura
specjalista ginekologii i położnictwa
lek. Michał Kłosiński
specjalista ginekologii i położnictwa
lek. Karolina Perszel – lekarz w trakcie specjalizacji z ginekologii i położnictwa

Poradnia kardiologiczna
dr n. med. Karolina Macioł-Skurk
specjalistka kardiologii, porady kardiologiczne; UKG; Holter EKG; Holter ciśnieniowy

Poradnia hepatologiczna
lek. Anna Kusaj-Potysz
specjalista chorób zakaźnych; choroby zakaźne i choroby wątroby

Poradnia chorób płuc
lek. Barbara Gembalczyk-Biały
specjalista chorób płuc, specjalista chorób wewnętrznych

Poradnia diabetologiczna
Poradnia internistyczna
Poradnia geriatryczna
lek. Justyna Jaśnikowska
specjalista chorób wewnętrznych, diabetologii i geriatrii

Poradnia nefrologiczna
Poradnia chorób metabolicznych
lek. Joanna Siemiątkowska
specjalista nefrologii i chorób wewnętrznych; leczenie chorób nerek, tarczycy, cukrzycy i chorób metabolicznych

Gabinet psychologiczny
mgr Sandra Duda – specjalista psychologii, badania psychologiczne z zakresu transportu i medycyny pracy

Poradnia alergologiczna
Poradnia chorób płuc
Poradnia internistyczna
dr n. med. Łukasz Labus – specjalista alergolog, specjalista chorób płuc, specjalista chorób wewnętrznych

Poradnia otolaryngologiczna
lek. Jacek Wałek
specjalista otolaryngolog
dr n. med. Jolanta Grabowska
specjalista otolaryngolog

Poradnia chirurgiczna
lek. Aleksander Chlubek – specjalista chirurgii ogólnej

Poradnia internistyczna
lek. Bożena Sienkiewicz
specjalista chorób wewnętrznych

Poradnia urologiczna
lek. Jacek Madejski – specjalista urolog

Poradnia ortopedyczna
lek. Michał Jaśnikowski
specjalista ortopedii i traumatologii

Poradnia zdrowia psychicznego
lek. Radosław Wilk – specjalista psychiatrii

Poradnia chirurgii dziecięcej
lek. Paulina Brauner – lekarz w trakcie specjalizacji z chirurgii dziecięcej w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach

Poradnia dietetyczna
mgr Magdalena Kopel – dietetyk kliniczny

Centrum Fizjoterapii Fizjo-Med
dr Marek Sroka, mgr Paweł Lociński
tel. 32 454 34 58

Szpitalny punkt pobrań krwi
tel. 32 755 50 07, tel.kom. 539 149 649

Spirometria

SWE – ELASTOGRAFIA WĄTROBY NOWOŚĆ!
Nieinwazyjna ocena stopnia zwłóknienia wątroby

ul. Jana Kasprowicza 1, 47-400 Racibórz | ostromed@ostromed.pl | tel. 32 724 24 20, tel. kom. 604 347 669 | www.ostromed.pl

REKLAMA

ZAJAZD BISKUPI
W RACIBORZU
NAJSTARSZY CZYNNY ZAJAZD NA GÓRNYM ŚLĄSKU

HOTEL · RESTAURACJA · KAWIARENKA
bankiety, spotkania towarzyskie, uroczystości rodzinne
DOSKONAŁA KUCHNIA W HISTORYCZNYM MIEJSCU
Racibórz, ul. Londzina 45, tel.: 32 777 43 86, 32 777 43 87
rezerwacja@zajazdbiskupi.pl, www.zajazdbiskupi.pl

Raciborskie Centrum Kultury
ZAPRASZA

15.11 (NIEDZIELA) GODZ. 16.00
RCK RDK, UL. CHOPINA 21
MALUCHY W KRAINIE DŹWIĘKU - KOT W BUTACH - KONCERT DLA NAJMŁODSZYCH

Maluchy w krainie dźwięku" to wyjątkowy cykl interaktywnych koncertów dedykowany niemowlętom i dzieciom do lat 6 oraz ich rodzicom. Program opiera się na cenionej metodzie amerykańskiego psychologa muzyki, prof. Edwina E.

Gordona, która zakłada stymulowanie umysłu dziecka w okresie jego największej chłonności. Poprzez krótkie śpiewanki, rytmiczanki oraz bogactwo brzmień żywych instrumentów, dzieci naturalnie oswajają się z językiem muzyki. Dynamiczne, pełne pozytywnych emocji spotkania prowadzą profesjonalni muzycy i pedagodzy pod przewodnictwem skrzypaczki i animatorki kultury, Doroty Banaś.

Bilety w cenie 30 zł (dorośli), 20 zł (dzieci).
Raciborskie karty: „Rodzina +" , Senior 60+" - zniżka 5 zł

20.11 (PIĄTEK) GODZ. 18.00
RCK RDK, UL. CHOPINA 21
WAJDA KILAR ŚLĄSK - SPEKTAKL MUZYCZNO - TANECZNY W WYKONANIU ZPIT ŚLĄSK IM. STANISŁAWA HADYNY

To niezwykłe widowisko przygotowane w ramach obchodów Roku Andrzeja Wajdy. Filmowe obrazy wybitnego reżysera, muzyka Wojciecha Kilara oraz potęga ZPiT „Śląsk" spotkają się na jednej scenie. Przedsięwzięcie to łączy trzy niezwykle silne elementy polskiej kultury: kino jednego z najważniejszych polskich twórców, kompozycje autora nierozerwalnie związanego z historią rodzimej kinematografii oraz mistrzowskie wykonanie ZPiT „Śląsk" im. Stanisława Hadyny. W wydarzeniu biorą udział wszyscy artyści zespołu – chór, balet oraz orkiestra.

Bilety w cenie 50 zł
(40 zł Raciborska karta „Senior 60+" i „Rodzina+")

www.rck.com.pl | RCK RDK (Chopina 21) | RCK DK Strzecha (Londzina 38) | www.facebook.com/RaciborskieCentrumKultury

Racibórz » VI Zjazd Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Raciborzu odbył się 7 listopada w Słodowni Zamku Piastowskiego. Podczas spotkania podsumowano mijającą kadencję i wybrano nowe władze. Po wielu latach kierowania powiatowymi strukturami OSP z kandydowania na kolejną kadencję zrezygnował druh Stefan Kaptur. Jego następczynią została Elżbieta Lesznik, prezes OSP Maków w gminie Pietrowice Wielkie.

Elżbieta Lesznik nową prezes powiatowych struktur OSP.

Historyczna zmiana w Raciborzu

REKLAMA

PIENTKA
KREMATORIUM | KOMPLEKS POGRZEBOWY

WŁASNE KREMATORIUM | WŁASNY DOM POGRZEBOWY | WŁASNE CHŁODNIA I KAPLICA

OFERUJEMY:
- usługi kremacyjne we własnym krematorium w Raciborzu,
- pożegnania przedkremacyjne oraz możliwość uczestnictwa w procesie kremacji,
- obsługa ceremonii pogrzebowych na wszystkich cmentarzach,
- pogrzeby tradycyjne,
- krajowy i międzynarodowy przewóz zwłok,
- własny wyrób i sprzedaż trumien,
- wieńce i kwiaty.

BIURA:

ŻERDZINY
ul. Powstańców Śl. 48

RACIBÓRZ
DOM POGRZEBOWY I KREMATORIUM
ul. Głubczycka 50
(naprzeciw cmentarza)

BABORÓW
ul. Krakowska 1
(budynek ZUK)

KONTAKT CAŁODOBOWY:
Tel.: 32/419 - 83 - 49, Tel.: 692 - 377 - 976
www.pogrzeby-pientka.pl

Zjazd był okazją do podsumowania działalności jednostek ochotniczych straży pożarnych w powiecie raciborskim w ostatnich latach, omówienia najważniejszych wyzwań oraz wyznaczenia kierunków działania na kolejną kadencję. Jednym z najważniejszych punktów obrad były wybory nowych władz powiatowego oddziału ZOSP RP.

Zmiana na stanowisku prezesa oznacza nowy rozdział w historii raciborskich struktur związku. Funkcję tę objęła Elżbieta Lesznik, prezes OSP Maków. Zastąpiła druha Stefana Kaptura, który po wielu latach pracy na rzecz ochotniczego pożarnictwa zrezygnował z ubiegania się o kolejną kadencję.

Po zakończeniu zjazdu odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranego Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Raciborzu, podczas którego dokonano ukonstytuowania władz.

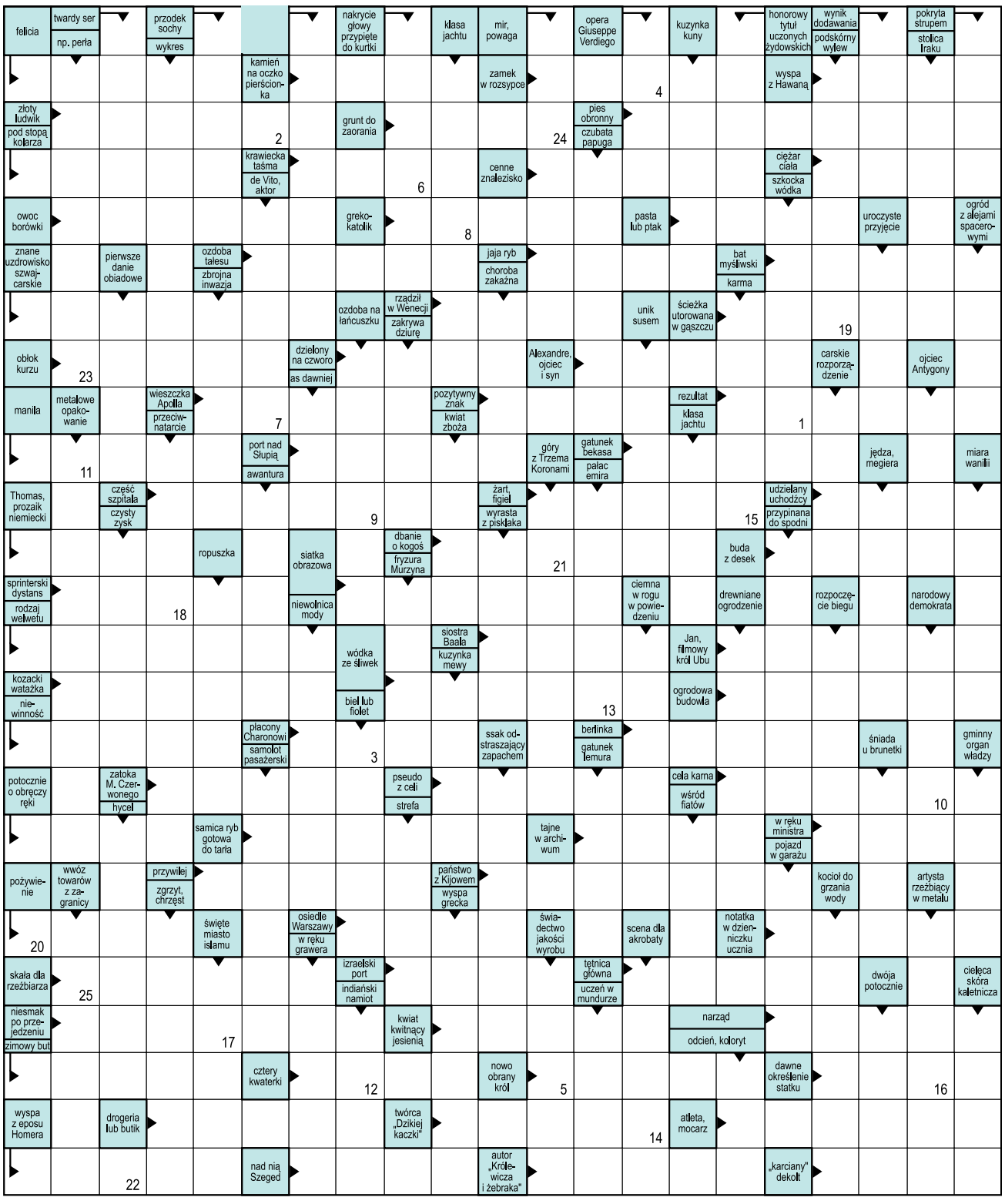
Nowy skład Prezydium Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Raciborzu:
- Prezes – Elżbieta Lesznik
- Wiceprezesi – Jarosław Ceglarek, Leszek Pietrasz, Krzysztof Bartoń, Rafał Kramarczyk
- Sekretarz – Mateusz Wyrba
- Skarbnik – Witold Wirbiłowicz
- Członkowie Prezydium – Marian Plura, Roland Kotula, Andrzej Charuk

Członkowie Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP: Paweł Cygler, Jan Galli, Leszek Granieczny, Marek Krolik, Józef Maindok, Edward Morciniec, Adam Mucha, Roman Pośpiech, Dariusz Ratuszniak, Bogusław Stec, Walter Witeczek i Marek Wranik.

(red.)

fot. OSP Samborowice

KRZYŻÓWKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

REKLAMA

REKLAMA

REKLAMA

OGŁOSZENIE

PREZYDENT MIASTA RACIBÓRZ

ogłasza szósty przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki gruntu położonej w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej

lp.	WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU	
1.	Położenie i opis nieruchomości	Działka położona jest w Raciborzu przy ul. Mikołowskiej. Bezpośrednie otoczenie nieruchomości stanowią tereny rolnicze oraz tereny produkcyjno-usługowe. W roku 2025 Gmina Racibórz zakończyła realizację inwestycji pn. „Przebudowa i budowa drogi dojazdowej wraz z rondem do terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu - uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu".
2.	Oznaczenie geodezyjne	1) nr **119/4** k.m. 25 obręb Ostróg o powierzchni 0,3534 ha
3.	Numer księgi wieczystej	GL1R/00031754/3
4.	Forma zbycia nieruchomości	Przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż działki
5.	Cena wywoławcza netto	**343 000 zł** Cena uzyskana w wyniku przetargu powiększona zostanie o podatek od towarów i usług według stawki 23%, stosownie do przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.
6.	Termin i miejsce przetargu	Przetarg odbędzie się **w dniu 17 grudnia 2026 r. o godzinie 11.00**, w sali nr 125 na I piętrze Urzędu Miasta Racibórz przy ul. Króla Stefana Batorego 6.
7.	Wadium	**30 000 zł**, winno być uznane na rachunku gminy najpóźniej **w dniu 10 grudnia 2026 r.**
8.	Przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	• **JZ3/1PU** – Tereny produkcyjno-usługowe. Na działkach wrysowano: 1) Strefę obserwacji archeologicznej. 2) Obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% - raz na 500 lat. 3) Obszar obejmujący tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. 4) Granicę obszaru wymagającego przekształceń.
9.	Miejsce wywieszenia ogłoszenia o przetargu	Tablica ogłoszeń Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, usytuowana w budynku Urzędu Miasta Racibórz, II piętro
10.	Miejsce publikacji ogłoszenia o przetargu	Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta Racibórz pod adresem www.bipraciborz.pl, zakładka Rejestry/Rejestr przetargów nieruchomości/Ogłoszenia o przetargach/Sprzedaż; strona internetowa Urzędu Miasta Racibórz www.raciborz.pl, podstrona Urząd, zakładka Baza nieruchomości
11.	Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu	Urząd Miasta Racibórz, ul. Króla Stefana Batorego 6, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, pokój 215, tel. 32 755 07 41, e-mail: gn6@um.raciborz.pl

Racibórz » 10 listopada 1938 roku, w czwartek nad ranem, tłum demonstrantów przeszedł głównymi ulicami Raciborza w kierunku synagogi przy ulicy Szewskiej. Wcześniej z budynku usunięto cenniejsze przedmioty, a następnie podpalono żydowski dom modlitwy. Tego samego dnia na rynku odbyła się wielka demonstracja, w której – według ówczesnej niemieckiej gazety – uczestniczyło około 20 tysięcy osób. Katowicka „Polonia" opisywała przebieg raciborskich wydarzeń i późniejsze ekonomiczne represje wobec żydowskich kupców.

Rankiem 10 listopada 1938 roku Racibórz stanął w ogniu antyżydowskiego pogromu

Nazistowski pogrom pod pretekstem zamachu w Paryżu

W listopadzie 1938 roku społeczność żydowska w Niemczech stała się celem zorganizowanej przez nazistowskie władze fali przemocy, która przeszła do historii jako Noc Kryształowa (Kristallnacht).

Bezpośrednim pretekstem do rozpoczęcia pogromów było zastrzelenie 7 listopada 1938 roku w Paryżu niemieckiego sekretarza poselstwa Ernsta vom Ratha przez 17-letniego Herszela Grynszpana. Nazistowska propaganda wykorzystała zamach do rozpętania antyżydowskiej kampanii, która szybko przerodziła się w zorganizowany terror.

Nie była to spontaniczna reakcja społeczeństwa. Już 9 listopada Reinhard Heydrich, szef Służby Bezpieczeństwa SS, rozesłał do jednostek policyjnych szyfrogram z instrukcjami dotyczącymi wystąpień przeciwko Żydom. Policjanci otrzymali polecenie, by nie przeciwdziałać demonstracjom, jeżeli będą przebiegały zgodnie z wytycznymi. Dopuszczano niszczenie żydowskich sklepów i podpalanie synagog, pod warunkiem że ogień nie zagrozi sąsiednim budynkom.

W praktyce oznaczało to przyzwolenie państwa na przemoc, grabież i niszczenie żydowskiego majątku.

10 listopada nad ranem tłum podpalił raciborską synagogę

O przebiegu wydarzeń w Raciborzu pisała katowicka gazeta „Polonia" w wydaniu z 13 listopada 1938 roku.

Według jej relacji w czwartek nad ranem tłum demonstrantów przeszedł głównymi ulicami miasta, kierując się do miejscowej bóżnicy. Przed podpaleniem budynku usunięto z niego cenniejsze przedmioty.

„W Raciborzu nad Odrą w czwartek nad ranem przeciągnął głównymi ulicami miasta tłum demonstrantów, który podążył do tamtejszej bóżnicy i podpalił ją w ten sam sposób, jak w innych miastach, usunąwszy z niej poprzednio cenniejsze przedmioty" – informowała „Polonia". Gazeta zwróciła uwagę na jeszcze jeden szczegół. W dniu pogromu wszystkie większe i mniejsze zakłady przemysłowe w Raciborzu zwolniły swoich pracowników z pracy, aby mogli uczestniczyć w demonstracjach.

Na miejscu pojawili się raciborscy strażacy. Zachowany materiał zdjęciowy pokazuje, że strumień wody skierowano na synagogę, choć z jednej z zachowanych relacji wynika, że akcję podjęto „nie po to, by gasić pożar, lecz wyłącznie w celu ochrony sąsiednich budynków". Wnętrze zostało doszczętnie wypalone. Obiekt jednak przetrwał. W czasie II wojny światowej służył Niemcom jako składnica książek zrabowanych na terenie ZSRR.

Zachowany materiał ikonograficzny przedstawiający żydowski dom modlitwy w Raciborzu jest skromny. Kilka fotografii wykonano we wrześniu oraz 5 października 1938 roku, w Jom Kipur (Dzień Pojednania).

Na rynku zgromadziło się podobno 20 tysięcy osób

O przebiegu antyżydowskiej demonstracji w Raciborzu informował również wydawany w Gliwicach „Oberschlesischer Wanderer". Według przytoczonej relacji na rynku miało zgromadzić się około 20 tysięcy osób. Wśród lokalnych działaczy NSDAP uczestniczących w wydarzeniach wymieniano Karla Bergera – kierownika propagandy w Kreisleitung NSDAP Ratibor – oraz Alfreda Hawellka, przewodniczącego miejscowej organizacji NSDAP.

Berger miał odczytywać fragmenty Talmudu, przedstawiając je w sposób mający rozbawić zgromadzonych. Hawellek wygłosił natomiast antyżydowskie przemówienie, które – jak opisywała gazeta – przerywały burzliwe oklaski.

Alfred Hawellek (1905–1981), urodzony w Raciborzu, był działaczem NSDAP i jednym z lokalnych przedstawicieli nazistowskiego aparatu władzy. Do partii wstąpił w lutym 1926 roku, wcześniej angażując się w działalność skrajnie prawicowych organizacji paramilitarnych, m.in. Bund Oberland i Wehrwolf. Od czerwca 1933 roku kierował strukturami NSDAP w powiecie raciborskim, był również członkiem rady miejskiej. W 1936 roku uzyskał mandat do Reichstagu, w którym zasiadał aż do upadku III Rzeszy w 1945 roku. Podczas II wojny światowej służył jako podoficer i dostał się do niewoli sowieckiej, z której wrócił dopiero w 1955 roku. Osiedlił się wówczas w Straubing w Bawarii.

Około 300 sklepów zdemolowanych na Śląsku Opolskim

Pogrom w Raciborzu był częścią szerszej akcji przeprowadzonej w niemieckiej części Górnego Śląska. „Polonia" informowała o skali zniszczeń w Bytomiu, Gliwicach, Zabrzu, Strzelcach Opolskich, Opolu i Raciborzu. Według gazety na całym obszarze Śląska Opolskiego zdemolowano około 300 żydowskich sklepów. Demonstranci niszczyli witryny, wyposażenie lokali oraz znajdujące się w nich towary. Ofiarą ataków padały między innymi sklepy galanteryjne, tekstylne, papiernicze i księgarnie. Wartość zniszczonych towarów i wyposażenia szacowano na około milion marek.

Jednak szczególnie bulwersujące były działania władz podejmowane już po zakończeniu pogromu. Żydowscy właściciele sklepów, o ile pozostawali na wolności, otrzymali nakaz natychmiastowego uporządkowania lokali i naprawienia wyrządzonych szkód. Wszystko na własny koszt. Niemieckie władze nie ograniczyły się do nakładania na żydowskich przedsiębiorców obowiązku naprawiania zniszczonych sklepów. Przystąpiły również do przejmowania należnych im odszkodowań z polis ubezpieczeniowych. „Polonia" informowała, że władze, działając w porozumieniu z towarzystwami ubezpieczeniowymi, rozpoczęły konfiskowanie pieniędzy należnych kupcom za zniszczone mienie.

Według ówczesnych, wstępnych szacunków przejmowane kwoty miały wynosić łącznie od 800 do 900 tysięcy marek. Pieniądze te miały przypaść Skarbowi Państwa. Kolejnym etapem była likwidacja przedsiębiorstw należących do Żydów, którzy zostali aresztowani, osadzeni w obozach koncentracyjnych lub zmuszeni do ukrywania się. W takich przypadkach władze ustanawiały specjalnych komisarzy zajmujących się likwidacją sklepów i przejmowaniem przedsiębiorstw przez niemieckich właścicieli, określanych w nazistowskiej terminologii jako „aryjczycy". Według „Polonii" w Bytomiu, Gliwicach i Zabrzu w ciągu zaledwie kilku dni prawie 80 procent żydowskich sklepów przeszło w niemieckie ręce.

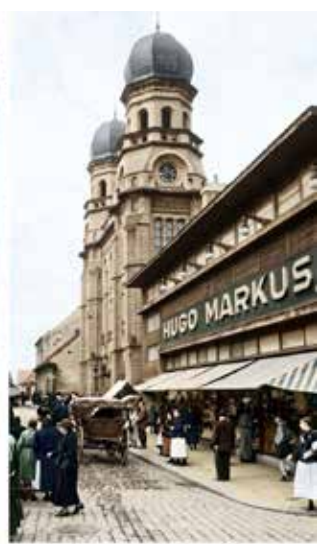
706 Żydów w Raciborzu w 1928 roku

Wydarzenia listopada 1938 roku dotknęły społeczność, która od pokoleń była częścią historii Raciborza. Według danych z 1928 roku raciborska gmina żydowska liczyła 706 osób. W czasie Nocy Kryształowej, po wejściu w życie na Górnym Śląsku ustaw norymberskich, społeczność ta była zapewne już znacznie mniej liczna.

G. Wawoczny,
Koloryzacja zdjęć z użyciem AI

REKLAMA

SPECJALISTYCZNE CENTRUM LECZENIA RAN

Lecznica imienia ŚWIĘTEGO ŁAZARZA

PRYWATNIE WYKONYWANE ZABIEGI

- Leczenia zabiegowe **ŻYLAKÓW KOŃCZYN DOLNYCH** z zastosowaniem lasera wewnątrzżylnego
- Leczenie **PAJĄCZKÓW ŻYLNYCH i ŻYŁ SIATKOWATYCH** laserem kosmetycznym i metodą skleroterapii
- Małoinwazyjne metody **LECZENIA ŻYLAKÓW ODBYTU** (technika Barrona, skleroterapia, laser)
- **LECZENIE PRZEWLEKŁEGO BÓLU** na tle chorób zwyrodnieniowych i pourazowych z zastosowaniem fali uderzeniowej ESWT
- **LECZENIE RAN PRZEWLEKŁYCH** (owrzodzenia żylne, stopa cukrzycowa)
- **LECZENIE PODOLOGICZNE** (paznokcie wrastające - modzele, nagniotki)
- Laparoskopowe operacje **KAMICY PĘCHERZYKA ŻÓŁCIOWEGO**
- Leczenie zabiegowe **ZMIAN SKÓRNYCH, ZNAMION, BLIZNOWCÓW**
- **OPERACJE PLASTYCZNE POWŁOK BRZUSZNYCH** z usunięciem nadmiaru tkanek
- Zabiegowe leczenie **ZESPOŁÓW CIEŚNI NADGARSTKA**
- **OPERACJE PRZEPUKLIN** z wszczepem sztucznych protez powięzi metodą laparoskopową lub tradycyjną
- **ZABIEGI ONKOLOGICZNE** z powodu nowotworu skóry z zastosowaniem technik chirurgii plastycznej
- **DIAGNOSTYKA DOPPLEROWSKA** przepływów naczyniowych w tętnicach i żyłach, **USG STAWÓW**
- **ZABIEGI PODAWANIA OSOCZA BOGATOPŁYTKOWEGO** w chorobach zwyrodnieniowych stawów, stanach pourazowych oraz trudno gojących się ranach oraz ze wskazań kosmetologicznych
- **PUNKCJE CIENKO I GRUBO IGŁOWE** sutka, tarczycy, węzłów chłonnych i innych tkanek
- **ZABIEGI Z ZAKRESU MEDYCYNY ESTETYCZNEJ** z zastosowaniem komórek macierzystych fibryny i osocza bogato-płytkowego:
  rewitalizacja skóry twarzy i innych okolic, brak napięcia skóry, zmarszczki starzenie się skóry dłoni, regeneracja owłosienia głowy
- Zabiegi te wykonuje specjalistka chirurgii ogólnej Ewa Białoskórska Wiśniowska

+48 32 419 08 88
leczenie@lazarz-raciborz.com.pl
ul. Chodkiewicza 23, 47-400 Racibórz

www.lazarz-raciborz.com.pl